

MÉHÉSZETI KÖZLÖNY

A RNK MÉHÉSZEGYESÜLET SZAKLAPJA

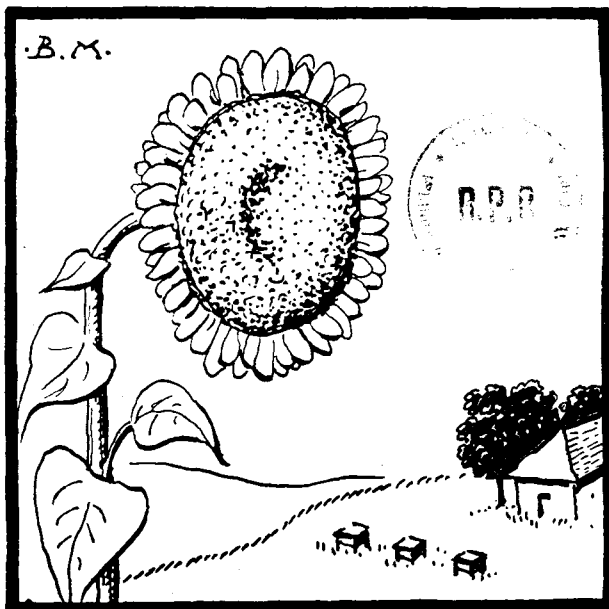
64. ÉVFOLYAM

11. SZÁM

1949 NOVEMBER

Lapunk főbb tartalma:

Emlékezzünk az Októberi Forradalomra: Bende Béla — — — — —	289
Elmélkedés az 1949. évi méhészkedésről: Katsó Sámuel — — — — —	290
Hőmérséklet befolyása a méhek életére: Szabó Kálmán — — — — —	293
A Szocialista Gazdaság Diadala — — — — —	295
Hol teleljünk: Farkas István — — — — —	296
Tanulj, hogy taníthass — — — — —	299
A Méhészeti Közlöny kéreése: Bacsoni Ernő — — — — —	300
Méhész gondolatok: Medgyessy György — — — — —	301
Az idei vándorlásról: Alzner Oszkár — — — — —	303
Ki hogyan telel?: Bacsoni Ernő — — — — —	304
A méhek enyhébb költés-rothadása: dr. Örösi Pál Zoltán — — — — —	306
Méhészetünk fejlődése: Galló Rozália — — — — —	308
Permetezéskor óvjuk méheinket a mérgezésről: I. K. Citovics — — — — —	309
Novemberi tennivalók: Molnár Ferenc — — — — —	310
Könyvismertetés — — — — —	311

A NAPRAFORGÓ

Ez évben a napraforgó mentette meg méhészeinket a cukorgondoktól. Augusztus közepétől — szeptember elejéig — a rendes időjáráshoz viszonyítva megkésve — virágzott. A kánikulában kitűnően mézelt, bár sok helyen annyira sűrű volt a nektárja, hogy a méhek alig tudták behordani.

A napraforgó mézeléshez az idén nem hiányzott az elengedhetetlenül szükséges éjszakai 18–20 C° meleg. Méhészeink a napraforgóra való vándorlással elősegítették az Állami Tervben előirányzott magtermés túlhaladását s ugyanakkor biztosították a méhesalád téli szükségletét is.

Dr. SZÖVÉRDI FERENC

A "Népszerű tudomány" SOROZATBAN MEGJELENTEK:

1. *M. Pliszcki* . . . . . Az ember eredete
2. *A. Oparin* . . . . . Az élet keletkezése a földön
3. *I. Sur* . . . . . A jelzőtüzeztől a rádióig
4. *I. Sur* . . . . . Egy perc
5. *I. Szergejev* . . . . . Tudomány és babonák
6. *Z. Koszenko* . . . . . Az alvás és az álmok
7. *V. I. Lebedjev* . . . . . A technika birodalma
8. *Nikolszkij Jakovlev* . . . . . Miért beszélnek az emberek különböző nyelveken?
9. *G. Babat* . . . . . A villamosság birodalma
10. *V. Voroncov Veljamtov* . . . . . Létezik-e élet más bolygókon?
11. *I. Szergejev* . . . . . Különös égi tűnemények
12. *F. Jasunszkaja* . . . . . A gummi meséje
13. *Bublyeinyikov* . . . . . A föld
14. *M. Zapadoszki* . . . . . A háziállatok eredete
15. *A. Volodin* . . . . . A természet fenséges és ijesztő jelenségei
16. *I. Kosztyükov* . . . . . A csodalámpa
17. *V. Voroncov-Veljamtov* . . . . . A világ kezdete és vége
18. *Floron Judkepic* . . . . . A jövő fémei
19. *S. I. Galperin* . . . . . Élet és halál a modern tudomány megvilágításában
20. *M. Iljin* . . . . . 100.000 kérdés
21. *V. G. Bogorov* . . . . . A tenger titkai
22. *V. Orlov* . . . . . Elbeszélések fontos semiségekről
23. *A. I. Molodcsikov* . . . . . Hogyan alakítja át az ember a növények természetét
24. *V. Nemcov* . . . . . A hatodik érzék
25. *A. A. Malinocszkij* . . . . . Az emberi test elete és szerkezete
26. *Iljin* . . . . . Napfény az asztalon
27. *G. P. Gorskov* . . . . . A földrengésekről

"Cartea Rusă"

EMLÉKEZZÜNK

a Nagy Októberi Szocialista Forradalomra

November 7-én (régí naptárszámítás szerint október 25) 32-ik évfordulóját ünnepeljük, annak a Nagy Októberi Forradalomnak, amelyhez hasonló történelmi esemény nem zajlott le még az emberiség életében. A Nagy Októberi Szocialista Forradalom a kapitalista rendszer megdöntésének kezdetét jelentette. Közel három évtizeden át a Szovjetunió egymagában építette a szocializmust. Ma azonban már Kelet- és Középeurópa államai, mint a román, magyar, cseh-szlovák, lengyel és bolgár Népköztársaságok, valamint a 470 milliós kínai nép is reá lépett a fejlődésnek erre az útjára.

Valójában, a Nagy Októberi Forradalom jelentőségét a dolgozó emberiség életében csak most, az Egyéves Állami Tervünk megvalósításában tudjuk igazán felmérni. Most látjuk valójában, hogy mit jelent a szocializmus építése, mert amikor az új gyárak épülnek, utak kilométerei válnak járhatóvá, új iskolák nyílnak, munkások ezrei boldogan és kipihenve térnek vissza az üdülőtelepekről, munkahelyeikre. A dolgozó gondterhes arcán kismultak a ráncok, mert félelem nélküli életet él, munkanélküliség nem fenyegeti, mindennap emelkedik életszínvonala, öregségére, esetleges betegségére gondolva, nem üti meg lelkét a remegés, mert tudja, hogy biztosítva van, mind a betegség, mind az öregség idejére.

Mi méhészek a Nagy Októberi Forradalomra boldog örömmel gondolunk. Ennek a forradalomnak köszönhetjük, hogy a munka — az emberiség életében végre értékmérővé lett. Számunkra azt jelenti ez, hogy mi akik a méhek életében a szorgalmas munka példáját figyeljük, értékeljük és szeretjük, örömmel láthatjuk, hogy a szocialista társadalom éppen így megbecsüli és értékeli a dolgozó embert.

Ma már tudjuk, hogy a szocializmus minden dolgozó és így a méhészek számára is kezesség arra, hogy szabadon fejlődhetnek; hogy képességeiket a közösség szolgálatába állítva, az emberibb élet munkásai lehetnek. Új társadalmi rendünk a Nagy Októberi Forradalom eredménye, mert minket az a dicsőséges Vörös Hadsereg szabadított fel. Ez a hadsereg pedig az Októberi Forradalom gyermeke.

Az új rend nemcsak elismeri, de adómentességgel támogatja is a méhészet fejlődését. Kollektív gazdaságaink dolgozó parasztsága bizonyára örömmel fog családi kertjébe 10—20 család méhet tartani és gondozni, hogy gyermekei egészséges fejlődését a tápláló méz vitaminjával előmozdítsa, biztosítsa. Kollektív gazdaságaink nagyüzemi termelése pedig új lendületet biztosít a méhészet fejlődéséhez.

Örömmel látjuk, hogy a béke megvédése a háborús uszítókkal szemben szervezett harci táborra kovácsolta össze a világ dolgozó százmillióit. Mi nem könyörögjük a békét többé senkitől, hanem megvédjük, kiharcoljuk azt mindenkiel szemben és lesújtunk az árulókra, mint ahogyan Rajk Lászlóra és társaira lesújtott a dolgozók békét védelmező vasökle.

Honnan ez a határozott öntudatos kiállás az egész világon? A dicsőséges Nagy Októberi Forradalom szelleme ez, mely átjárja az egész föld minden dolgozójának lelkét, megacélozza akaratát, elszánttá teszi a háborúra uszító tőkészekkel szemben és építi, alkotó erővel ruhazza föl az új szocialista haza megteremtésére.

Éljen a nagy és dicső Októberi Szocialista Forradalom szelleme, mely emberibb életet, megelégedést teremt a dolgozó ember számára az egész világon.

Kolozsvár.

BENDE BÉLA

ELMÉLKEDÉS

AZ 1949 ÉVI MÉHÉSZKEDÉSRŐL

Az 1948. év nyara esőben túlgazdag volt és ez a mézhozam rovására ment. Emiatt a méhcsaládok elég sok helyen nem elégséges és nem kellő minőségű mézzel mentek telelőbe. Ez év elején a január 2—4-ig tartó enyhe időben a szabadban telelő méhcsaládok tisztuló repülést végeztek, ennek a kirepülésnek azonban tavasszal mézutatánpótlás lett az ára.

Elérkeztünk március közepe felé az általános tisztuló kirepüléshez. Az idő fokozatosan melegszik, a méhészt kaptárát bont, azonban szomorú látvány tárul szeme elé. Feltűnően sok család mutatja a hasmenés nyomait.

A méz erősen megapad, sok a hulla a kaptárfenéken. Magyarázatot mindnyájan tudjuk: az őszi hordás és a serkentő etetés elmaradt, így sok öregméh ment telelőbe.

Betetőbb vizsgálat következik és a méhészt akkor szomorúan tapasztalja, nem egyszerű hasmenés ez, nem nozéma. A családok nap-nap után gyengülnek és sok bele is pusztul. Egyes helyeken, például Régen vidékén, a pusztulás eléri a 70—80 százalékot is.

A tavasz rendkívül száraz és szeles, a virágok nektártalanok. A fiasítás megindul, a méz erősen fogy. Közben februárban méhésztkongresszust tartunk, amelyen mi méhészek vállaljuk az Állami Tervnek reánk eső részének teljesítését.

Április 13—20-ika között a nap 1—2 órai felmelegedés kicsalja a méheket. Azután hirtelen elborul és a metsző hideg szélben, a gyűjtőterületen a kijáróméhek 70 százaléka elpusztul.

Kapkod a méhészt, mit is csináljon; se eukor, se nektár, a fiasítás leáll.

Május hónapban már biztatóbb a helyzet, valahogyan csak kibírjuk az akácig. Erdőkhoz közel levő méhészetek egy-egy kis mézharminthoz részesülnek s a későbbben virágzó gyümölcsrel megy valahogy a méhcsaládok fejlődése.

Akácvirágzásig már csak a vadgesztenye van. Indulni kellene, de hova, merre?

Azoknak, akik előteremtették a vándor-

lás költséget, területkeresés közben alkalmuk nyílt megismerni a „méhésztestvér” elnevezést megérdemlő méhészt. Azt a társat, aki önzetlenül megadja a szükséges felvilágosítást és segítségére van méhésztársainak. Ismeretséget köthetett úgyszintén az irigy méhésszel is, aki hidegen begombolkozik, nem létező költségrohadásról cseveg, s látván, hogy ezzel sem riasztja el a vándorolni szándékozó méhészt, törvényt idézget, csakhogy eltanácsolja vándorolni akaró méhésztársát.

Méhésztestvérek! Vándorlási és lerakási törvényünk nincsen, de van méhésztbeesület és van józan eszünk. Méhekkal terhelt területre nem megyünk, mert ezzel egyrészt tényleg ártunk a helybeli méhésztestvéreinknek, másrészt veszélyeztetjük Állami Tervünknek a méhésztet fejlesztésére célzó sikerét.

A terület zsúfoltságát, vagy alkalmas voltát mindig a község határában termesztett növény mennyisége határozza meg. Vegyes terményeket veszünk alapul és 15—20 kataszteri holdat számítunk egy-egy méhcsaládra.

A tapasztalt méhészt szertenéz és azt látja, hogy a határban gyér a búzavetés, fagy és drótféregpusztítás miatt, tehát az 1947. évi aratás előtti tömeges tisztosítási virágzására jó kilátás van. 80 hold elsőrendű kaszáló, 30—35 hold dinnyés, 50—60 hold napraforgó, sok lóhere és lucernamag termesztésén kívül tele van a falu akácvirággal, van ezenkívül 30—40 drb. nagy hárs, s 3 drb. 50 éves hatalmas japánakác, stb., stb., kitűnőek a kilátások a méhek számára. A területbérlet megvan. A község 2070 hold határral rendelkezik. A községben van 40 család méh, mellettük elfér még 60 család.

Május 18-án éjjel érkezünk a Ratával a helyszínre. Reggel a méhek valóságos rohamot intéznek a kaptárok felé hajló, nyílásnak induló akácvirág ellen. A méhészt szíve örül, látván drága kiesi méheinek szorgalmas munkáját s boldogsággal fogja el, hogy a kongresszusi fogadalom, az

Állami Terv teljesítése biztosítottnak látszik.

Este megindul a „dorzsmai szélmalom“ méheink vígan zsonganak, érlelik a begyűjtött nektárt s így megy ez 3 napig. Május 23-án este azonban esni kezd s tart 26-ig. Állandóan esik és esik; a méhek esőben is kijárnak vízért. A kaptármérleg egyre apad.

Akác tovább nyílik, de már, ha fúj a szél, hullani kezdenek a szirmok s a szirmokkal együtt a méhészeknek az akáchoz fűzött reménye is, hiszen már 8—9 napja virágozik és már csak pár nap van hátra.

Május 27-én felderül, de a méhész legnagyobb meglepetésére a méhek kezdenek kűtlenné válni az akáchoz; nincs nektár az akácban. Alig pár nap van hátra; fehér a föld a lehullott szirmoktól.

Megindul a rétvirágzás, rengeteg az orvosi zsálya, kék-kakúkfű, fehér árvacsalán fehérhere és még sok más virág.

Gyűjtés: 40, 50, 70 dkg 8—10 napon keresztül, de újból megered az eső s napokig tart. A méhes családok erősen fiasítottak, június vége felé járunk, anyabölesők bőven vannak minden családnál, a kaptárban levő minden mézet felfiasítottak. Június 27-én megjelenik az első raj 11 új anyával, nap-nap után mind több és több család rajzik. De vigyázat! Tovább zuhog az eső.

A rajok gyengén építenek a hordás elmaradása miatt, törzsesaládoktól elszedett mézeslépekkel kell segítségükre sietni, hogy éhen ne pusztuljanak.

Egy-két órai szép idő s a rajok tömegesen jönnek, lerajzott családoknál 2 nap múlva anyabölesőrombolás. A 17-ik napon jön a második raj s ez az erős rajzási hajlam augusztus közepéig tart.

Végre július vége felé megjelennek a fehérfejű méhecskék (a tisztessű virágorától lesz fehér a feje), azonnal ki a határba, ahol a búzatáblák fehérek a tisztessűtől. Este a mérleg 1 kg-os súlygyarapodást mutat, másnap 1.20, 1.50, 2.20. De óh, jaj! Éjszaka megint zuhogni kezd és ez az eső három hétig tart.

Szeptember 1-én ebéd után egy 80—90 dkg-os raj ül a fán s ha nem előző napokon vizsgáltam volna át családjaimat teljelmű szemponyjából, megállapítván azt,

TÖBB MUNKATÁRSAT!

A Méhészeti Közlöny minden méhésztestvérünké! Az a kívánatos, hogy minden sorát méhésztestvéreink írják, tehát minél többen küldjenek be szakcikkeket, vagy a megjelent közleményeinkhez szóljanak hozzá.

Felkérjük ezért méhésztestvéreinket, hogy írják le eljárásukat, megfigyeléseiket, a többiek okulására. Mindössze az a kívánságunk, hogy igyekezzenek mondaniaválójukat tömörebben összefoglalni és amit közölnek, legyen időszerezű, valamint, hogy annak legyen magva. Az nem baj, ha valaki nehezebben ír s talán nem olyan szabatosan, írását szívesen kijavítjuk, hiszen gépirásban küldjük le a nyomdába. A legfontosabb a tartalom, az, hogy írásának magva legyen. A gyakorlati kincseket ér s különösen napjainkban, amikor a szocialista társadalmat építjük. Tanítsuk egymást mert a RNK. Központi Méhészegyesület kebelében mindnyájan egy nagy családot alkotunk. Ha valaki gépirásban küldi be a cikkét, kérjük, hogy gépelje ritka sorokkal s csak a papiros egy oldalára.

hogy 1950 tavaszán nekrológot fogok írni a méhészetről, a boldog idők unoka rájára gondolnék, de így méhésztestvéreimre bírom, hogy állapítsák meg mi ez, mert én még szeptemberben nem fogtam rajt. Az idő szép. Szeptember: a méhek a lehullott szilván keresgélnek, gondolom méhészméhenek ez is jó.

Sajnos, a beszámolót méhésztestvéreim közül sokan ki tudnák bővíteni, nemcsak kezdő, de haladó méhészek is akik évekket ezelőtt 70—70 kg-os családonkénti mézhozamot hirdettek.

Mégis azt mondom: fel a fejjel, mert ez a méhész sors. Joggal énekelhetik a méhészek a bányászok indulóját: „Szerenese fel, szerenese fel“. Mert a méhészet is aranybánya, de a haszonlesők kezében könnyen válhatik temetővé is.

Azok az igazi méhészek, akik a méhészkedés keserű poharának kiürítése után is

kitartanak a szőgalomban utólrhetetlen, drága kicsiny méhek mellett és elkövetnek mindent, hogy az Állami Terv teljesítése mellett 1950 tavaszán szerencés körülmények között megmentsek méheiket. Ne felejtsük el, hogy „egy jó év megér tizet is a rosszban.”

Méhesaládjaink megmentése érdekében fokozott gondot fordítunk a telelésre. Öreg népességű, kevés mézű, gyenge családjainkat egyesítsük, ha úgy kívánkozik 2—3-at is. Nem szabad idegenkedni az egyesítéstől, különösen azoknak a méheszeknek, akiknek nem áll anyagi alap rendelkezésére, hogy a hiányzó téli élelmet vásárlás útján pótolhassák. Kaptár lépéskészlet nem megy kárba s tavasszal a kész lépére ráított aaj több eredményt nyújt, mint egy gyengén áttevelt család.

Nagy gond! végrehajtott zárt teleléssel sok mézet menthetünk meg tavaszra.

Az etetést sürgősen fejezzük be, hogy a meleg idővel még be is fedhessük a mézet. A fészekben tömörítsük a mézet minél kevesebb keretbe, mert a keretekben szét-szört méz amúgy sem bír értékkel a méhek szempontjából, mert a méhek télen nem vonulnak és a kaptárban lévő mézből csakis a telelőfűrt által elfoglalt keretekben lévő méz jöhet számításba.

Ezekután nem marad részemre más, mint a szerencés telelés és tisztuló kirepülés jó kívánsága. A „Sok Mézet!” kedves főszereplőnkre bízom.

Marcsvásárhely.

Katsó Sámuel

MEGJELENTÉK

A „Falu Könyvtára” sorozatban

ANISZIMOV : HOGYAN ÉL A SZOVJETPARASZT
 NIKOLAJEVA G. : A „TRAKTOR” KOLHOZ
 VINTILA P. : A SZOVJETCSALÁD
 ANGELINA PASA : IGY ÉLÜNK A KOLHOZBAN

A „Beszélgetés a Falu népével” sorozatban

TÉL A KOLHOZBAN
 UJ FALU A DNYEPR
 PARTJÁN
 VARTKIN B. : MUNKÁBAN A FALUSI
 KRASZKO L. : SZOVJET
 DAVIDOV L. : A FALUSI TANÁCS
 POPOVSKIJ M. : KÖLTSÉGVETÉSE
 A KOLHOZISTA KÖZÖS
 ÉS SZEMÉLYI GAZDASÁGA

Cartea Rusă

Hőmérséklet befolyása a méhek életéce és a nektárképződésce

A méhcsalád életét nagymértékben befolyásolja a hőmérséklet. Életük folyását mind jó, mind rossz sorsában ez irányítja. A hőmérséklet ugyanakkor a növények nektár termelését is befolyásolja. Így a 3 kilométeres körzetben, amelyet közvetlen méhlegelőnek nevezünk, ha jók az időjárási viszonyok, akkor ennek igen nagy hasznát látja a méhészet.

A növényvilág nektár- és mézharaszt termelését főleg a hőmérséklet irányítja s ehhez van kapcsolva méheink boldogulása is.

A hőmérséklet erőteljesebb ingadozása mind meleg, mind hideg esetében megbeníti a méhek életét, sőt nyáron-télen egyaránt veszítüket okozhatja. Nyáron, amikor árnyékban is 35°C fölé emelkedik a hőmérséklet, a méhek beszüntetik munkájukat s csak a lakásuk erős szellőztetésével foglalkoznak. Másrészt tavasszal csak 7°C fölötti melegben indulnak vízért. Ezért nekünk, méhészeknek arra kell törekednünk, hogy olyan lakással lássuk el méheinket, amelyben a külső hőmérséklet ingadozását minél kevésbbé éri meg a bentélő méhcsalád. A kaptárak elhelyezésénél pedig keresnünk jó kirepülés mellett lehetőleg árnyékos helyet, hogy a nap heve se télen a tálnyugalom ideje alatt, sem pedig nyáron ne zavarhassa meg mindennapi életüket. Ha nincs árnyékos helyünk, úgy egy rézsutosan odahelyezett deszkával árnyékoljuk be a közvetlen rőpnyilást.

Az ember életében fontos tényező a levegős, egészséges lakás. Így van ez a méhekénél is. Ha a méh lakását megfelelő rőpnyilással látjuk el, a kaptár könnyen szellőződik, száraz lesz és nem huzatos. A mi szorgalmas méheink jól élnek benne és fejlődnek.

Lássuk milyen befolyással van a méhek munkájára a hőemelkedés. A méhek szívesen végzik a külső munkát $+10$ és $+32^{\circ}\text{C}$ között. Belső életükben

megkívánják a $+20$ és $+35^{\circ}\text{C}$ közti hőmérsékletet. A méh lakás belső hőmérséklete és a külső hőmérséklet között a különbség $+32^{\circ}\text{C}$ -ig terjedhet. Ha azonban az árnyékban $+32$ Celsiusst elér a hőmérő, akkor már a méhek számára elviselhetetlenül magas a hőmérséklet bent a kaptárban, mert elérheti a 38 Celsiusst is, amikor pedig a lépek leszakadozhatnak. Ilyen állapotban a méhek elernyednek és segítséget várnak a gondos méhésztől.

Télen, ha a szabadban -20 Celsiusra esik le a hőmérő, bent a teelő fűrtöt környező levegő hőmérséklete leszáll 0 Celsiusra. A teelő gomolyag szélén 10 fok Celsiusst, beljebb 20 fokot mérhetünk, amidőn pedig a fiasítás megindul felemelkedhetik 35°C -ra. Ezért kell kis méheink téli dermedtségükben periodikus mozgással állandóan helyet változtatni. Amelyik egyed kívül megfázik, eképpen jut be melegedni. Ez az időszak a méhek idejében, mikor megszűnik minden munka, csak az életük fenntartásához szükséges kis mennyiségű táplálékot veszik sorjában magukhoz, hogy ennek segítségével kis fűtési munkájukat elvégezve, átteleljenek.

A méh azonban tudja, hogy a megfagyott, dermedtségi állapotban lévő föld is dolgozik. A méhcsalád észtonösen megérzi a kikeletet.

Lássuk a méhek szervezetében milyen hatással van a hőmérséklet ingadozása.

A méh, mint különálló egyed 5 fok meleg külső hőmérsékletnél megdermed, $6-7$ foknál fázódik, 8°C -nál már megélhet, 12°C -nál munkára indul, 18°C -nál kitartóan, kedvvel dolgozik, 32°C -nál beszünteti a határjárást és 40°C -nál elernyed, sőt sok el is hull. Az anya 15°C -on felül és a here pedig csak 20°C -on felül hagyja el a kaptárt.

Bent a méhcsaládban 15°C -on alul a munka szünetel. Ahhoz, hogy a család viaszpikkelyeket termelve, építsen

is, legalább 22—29 C⁰ kell. A pete ki-
kelésénél pontosan 35 C⁰-ra van szük-
ség.

Ebből is láthatjuk, mennyire fontos,
hogy milyen kaptárral méhészkedünk,
valamint az is, hogy a kaptárakat
mennyit nyitogatjuk, mert bizony a
meleg kiengedése, illetve annak pótlása
mindig nagy munkát ad a méhcsalád
összeségének és az mindig a termelés
rovására megy. Láthatjuk továbbá,
hogy bent a kaptárban lehet bármilyen
mennyiségű és minőségű méz és vi-
rágpor, ha a külső hőmérséklet nem
segít, a méhcsalád belső munkája is
megszűnik.

A hőmérséklet hatása nemcsak a
méhcsaládra hat, hanem a nekik élel-
met nyújtó növények nektártermelésére
is. A megfagyott föld alatt új élet kél.
A magok csírája duzzadni kezd. Kint
még sivit a februári szél, de bent a
család közepén már új élet ébred, az
anya, a család szemefénye megindul
nagy kíséretével és petéit eleinte kis
körben, a fészek közepén kezdi lerakni.
Egyre szaporábban, ahogyan közele-

dünk a tavaszhoz. Megtörténik az első
kirepülés, és, ime, a természetben is a
mogyoró, a kis ibolya, majd a többi ta-
vaszi virágúak is odatárják híg nek-
tárjukat és a sok virágot méhecskéink
elé. És ha megfigyeljük, sokkal alaco-
nyabb hőmérsékletnél már mézelnek a
tavaszi virágúak s ha a méhész meleg-
viz itatót állít fel, úgy arra 6 C⁰-nál
is mennek a méhek, mert ha magukba
hideg vizet szívnának, akkor a víz mel-
let dermedznének meg, míg a melegvizet
vigan viszik haza az élelem felhigítá-
sára és a kicsik itatására. Nyáron a
nagy melegben kora reggel, amíg a
harmat fel nem száll, eszeveszett szor-
galommal dolgoznak kis bogaraink. Ha
viszont jön az ősz, ösztönösen megérik
és lakásukat előre kitatarozzák, az
esetleges repedéseket propoliszsal be-
ragasztják és ha a rossz, figyelmetlen
méhész a kaptár nyílását széllal szem-
ben állítja fel, a nyílás elé szélvédő fal-
lat építenek. Fedetlen mézet befedelek-
zik, mert különben a méz a levegőből
vizet szív magába és ezzel is hűti a téli
fészket.

SZABÓ KÁLMÁN

ILYEN A RENDES MÉHÉSZ

A napokban felkereste irodánkat
egyik méhésztestvérünk. Kölcsonös
üdvözlés után megkérdeztük mi já-
rathban van, mivel lehetünk szolgálá-
tára?

— Elsősorban a tagdíjamat akarom
kifizetni, — felelte kérdésünkre. Ez
aztán derék dolog — gondoltam ma-
gamban — bár minden tagunk — aki
még hátralékban van — ezt eszeleked-
né. Amikor az egyéni lapját elővettük,
akkor látjuk, hogy ez évre még janu-
árban kifizette a díját. Most a jövő
évit fizette ki.

— A címváltozást is szeretném
bejelenteni — mondta —, hogy sze-
refett lapunk a „Méhészeti Közlöny“
következő számát már az új otthonom-
ban olvashassam.

Méhésztestvéreim! Ez a két kijelen-
tés mutatja, hogy adott esetekben mi
a teendője a rendes méhésznek. A tag-

díjfizetésre vonatkozó kijelentése szol-
gálgjon figyelmeztetésül azoknak, akik
még azt sem rendezték ez évre és
azoknak, akik befizethetik a jövő év-
re, de van olyan is, aki még a múlt
évi díját sem fizette ki. A második
kijelentése méhésztestvéreinknek pedig
megmutatja, hogy aki elköltözik lakó-
helyéről más helységbe, első dolga és
kötelessége az legyen, hogy szerkesz-
tőségünket értesítse a változáról, meg-
írva az új címet. Mert mi történik? A
posta visszahozza a Méhészeti Köz-
lönyt azzal a felirással, hogy „a cím-
zett ismeretlen“, vagy hogy „a címzett
elköltözött“. Szerkesztőségünk pedig
tanácstalanul áll, mert — előfordult
ilyen eset is — amikor egyik méhész-
testvérünk azt írta, hogy kifizette a
tagdíjat s miért nem küldjük a lapot.
Szerkesztőségünk pedig szívesen küld-
te volna, de nem írta meg az új címét.

A fenti eset legyen intő példa

A SZOCIALISTA GAZDASÁG DIADALA

A minap tette közzé a Szovjetunió minisztertanácsa mellett működő központi statisztikai igazgatóság a szovjet nemzetgazdaság fejlődésének adatait az év harmadik negyedében.

A szemre száraznak tűnő számok mögött — amelyek között egyetlen egy sem maradt el a tervtől, sőt túlnyomórésze jóval felülmulta —, ott érezzük a kommunizmust építő szovjet nép roppan lendületét a munka minden területén, iparban, mezőgazdaságban, állattenyésztésben, szállításban egyaránt.

Nem egy célkitűzésben már most elérték az 1950-ik év végére előirányzott teljesítményt. A szovjet ipari termelés meghaladta az utolsó békeév színvonalát, a mezőgazdaságban pedig túl is szárnyalta. Vajjon melyik kapitalista állam dicsékedhetik ilyen eredménnyel? A tőkés országokban a kapitalista rendszerből folyó ellentmondások miatt a kétségbeesett erőfeszítések sem akadályozhatják meg a termelés csökkenését, így a munkanélküliek számának növekedését, ami viszont a fogyasztói piac összezsugorodását hozza. Olyan észvesztő körforgás ez a kapitalista rendszerben, amelyből nincsen kiút.

A Szovjetunió tervgazdasága egyszersmindenkorra kiküszöbölte a káoszt a termelésből, mert ott nem profitra, hanem szükséglet szerint termelnek. A Bolsevik Párt vezetésével eltűnt az embernek ember által való kizsákmányolása. A munkás nem rabszolgája a gépnek, a gép a Szovjetunióban a dolgozóknak termel. A dolgozók tehát minden odaadásukkal azon vannak, hogy a gép teljesítőképességét kihasználva, a munkát minél jobban megszervezzék, új munkamódszerekkel mind többet termeljenek. Nem kell félniük attól, hogy a gép elveszi a kenyerüket. A harmadik évnegyedben a szovjet nemzetgazdaságban 2 millió új dolgozó kapcsolódott be a termelésbe, a múlt év azonos időszakához viszonyítva.

A harmadik évnegyedben átlagosan 102 százalékkal teljesítették a terv előírányzatát. Az eredetileg tervbevétt mennyiségnél jóval több ércet, szén és kőolajt, mozdonyt és autót, motort és esztergapadot, traktort, kombájnt és ekét, építőanyagot, ruhaneműt és cipőt jelent ez a szovjet népnek. A mezőgazdaság az idei őszön 4 millió 400 ezer hektárnyi új vetésterülettel növekszik. Az állattenyésztés fokozására 75 ezer új telep létesült. A Sztálin erdősítési terv során, amely a természetet hivatott átalakítani, ebben a negyedévben 280 ezer hektár területen ültettek csemetefát, és 540 ezer hektáron tették meg az előkészületeket tavaszra.

A szovjet ipar és mezőgazdaság színvonalának állandó hatalmas emelkedése a dolgozók javát szolgálja. A szovjet dolgozó mindent megvásárolhat a nagy állami áruházakban, vagy a kolhozok üzletében. Nem hagyható figyelmen kívül az a tény, hogy az elmúlt három hónap alatt a forgalom kisebb volt élelmiszerben, mint más években. Az élelem már nem probléma a szovjet dolgozó számára. Már olyan árut vásárolhat, amely életét szebbé teszi: rádiót, kerékpárt, patfont, motorbiciklit stb.

Az anyagi helyzet javulása a termelők növekedésével egyidőben: ez a szocialista gazdaság törvénye.

HOL TELELJÜNK: SZABADBAN, VAGY ZÁRT HELYEN

Igazi méhészt csak az lehet, aki nemcsak a méhéért méhészkedik, hanem valóban szereti is a méheket. Bátran megállapíthatjuk azt is, hogy tárgyilagosságra csak az érhat, aki kedveli a méheket és hosszú időn keresztül figyelemmel kíséri életüket. Magam is, amikor tollat veszek kezembe, hogy a méhekről írjak, minden más szempont figyelmen kívül hagyásával csupán a méhesalád jólétét tartom szem előtt. Tudom, hogy újat nem írhatok, mert a méhészeti irodalom már sokszor tárgyalta a teletelés kérdését. Úgy érzem azonban, hogy miután már három évtizeden keresztül figyelem a méhek életét, talán mégsem lesz felesleges ha a fenti kérdést tapasztalataim alapján megvilágítom. Annál inkább, mert másokkal együtt én is vallom azt a nézetet, mely szerint a teletetés a méhészt mestervizsgálja, mert ettől függ a következő évi eredmény.

KERESSÜK A LEGJOBBAT

ez a fejlődés törvénye. A szabadban és a zárt helyen való teletetéssel kapcsolatban sem alakult ki még egységes vélemény. Ma már sok méhészt jól tudja, hogy a szabadban való teletetésnél a kellő mennyiségű és jó minőségű méz, valamint a fészek leg gondosabb elrendezése esetén is történhet meglepetés aszerint, hogy a tél egybe, kemény vagy túlkemény. De sok minden függ attól is, hogy a kemény hideg, milyen időpontban következik be.

A szabadban való teletetés bizonytalanságát igazolja az a tény is, hogy a méhészek a szélesebb keretlécek alkalmazásával igyekeztek megoldani a fészekben több méz elraktározásának a problémáját. A 25—28—30 mm-es keret méretezésért sokszor kellegyig menő harc folyt.

A sikertelen teletetések tapasztalatai folytán születtek meg a különböző kettős-falú-köpenyes és bundás kaptárok. Megoldották-e vajjon mindezek az újítások a szabadban való teletetés teljes problémáját? Az őszinte válaszom erre az, hogy nem! Gondoljunk csak arra, hogy az ember, akinek teste jóval nagyobb, mint a telető méh-

esomó, mozgás közben még a mínusz 30 foknál sem dermed meg. Ha azonban helyhez van kötve, mint a méhesomó és főleg hosszabb időre, akkor bizony a megfagyás veszélye fenyegeti. Elképzelhetjük, hogy 25—30 fokos hidegben, mit kell szenvednie annak a méhnek, amely már a plusz 4 fokos hőmérsékletnél megdermed, még akkor is, ha nagyobb testet képviselő telető esomó nem hűl át olyan könnyen, mint az egyes méh.

TIZENÖT ÉVI SZABADBAN VALÓ TELETETÉS

során magam is készítettem kettős-falú kaptárt amelyet 30 keretes háromkeretsoros álló 28x28 cm belméretű keretekkel és felső kijáróval szereltem fel. A méhesalád népessége teljesen takarta a felső tíz keretet kb. 20 kg méz a két keretsoron, amelynek minősége kifogástalan volt. A kaptár két deszkája közötti 4 cm-es hézagot száraz fahumival töltöttem ki, tehát joggal lehetett volna bundás kaptárnak is nevezni. A család azonban február derekán éhen pusztult benne, mert a felső keretsoron a méz elfogyott és a télutói kemény hideg miatt a méhesomó nem tudott átvonulni az alatta levő keretsorra. Itt meg kell jegyezni, hogy megfigyeléseim nem kizárólag erre az egy kaptárra irányultak. Azt tapasztaltam, hogy nem változtat a kényven az sem, ha a család akár felfelé akár oldalt, vagy hátra kénytelen a méz után másik keretre húzódni; az irány közömbös, ha őket mozgásukban a kemény hideg meggátolja.

Ezekután áttértem a költségesebb kettős-falú kaptárokra a nagykeretes NB (46x42x36 cm) egyszerűfalú fekvő vándorkaptárra, amelyekkel ma is méhészkedem és teljesen elégedett vagyok velük, jóllehet az 1928/29 év télen ezekben újra 12 család életével fizettem a szabadban való teletetésért. Az ok ugyanaz volt, mint az előbbi esetben: a fészekeretekből a méz kifogyott, ugyanakkor az elpusztult családok távolabbi kereteiben összesen 135 kg méz maradt. Síralmas volt azonban az életben maradt családok állapota is, igen sok hulla foküdt a

kényszerűítkezéstől bepiszkolt lépeken. A hasmenést — megállapításunk szerint — nem a rossz minőségű méz idézte elő.

Hátra maradt volna még a 25 mm. keretlécéről a 28-asra vagy 30-asra való áttérés, hogy az ezekben keletkező vastagabb lépek mézkoszorúiban még több mézet helyezhessen el a család. Ezzel a megoldással azonban már nem kísérleteztem, mert a tandíjat már így is nagyon soknak találtam. Sok fáradságos munka, több évi megtakarított pénz ment veszendőbe egy igen rövid hét alatt, de a 30 fokos hideg következtében nem volt más mit tennem, minthogy magam is elfogadtam ezt a tételt:

A MÉH NEM JEGESMEDVE.

Közben a szabadban való teletetésnél megfigyeltem olyan jelenséget, amit az ezt a teletetési módot pártolók nem vesznek észre. Úgy találtam, hogy a télen többször előforduló kirepülés igen előnyös, mert a méheknek alkalom adódik az ürítkezésre. Valóban szabadban való teletetésnél vannak olyan kirepülések, amelyek sokszor talán a család életbenmaradását jelenti. Nem tagadható le viszont, hogy a méhek télen, nap-sütéses időben többször kirepülnek akkor is, amikor erre szükség nincsen. Mivel ilyenkor a levegő még hideg. Elegetűő, ha felhő jön a nap elé és a kintlévő méhek ezrei megdermednek. Egyes teleken bizony gyakran megismétlődik az ilyen halálos nap-sütés. Vannak évek, amikor a nyári és őszi hordás lehetősége következtében a család sok fiatal méhvel megy teletőbe, ilyenkor talán nem is tűnik fel ez a veszteség. Sajnos itt nálunk, ahol a nyári és őszi hordás sűrűn kimarad, az említett felesleges kirepülések folytán bekövetkező elhullás igen jelentős lehet.

Végeredményben mindkét esetben vesztés ez. Már pedig úgy hiszem, hogy a tavaszi fejlődés idején nem lehet közömbös a méhészek számára, hogy az egyes családokban csak 400—500 méhvel is többje vagy kevesebbje van.

VAN, AKI ÚGY VÉLI,

hogy az alkalmatlan időben kirepülő méhek elvesztése nyereség, mert ezek talán növekedés és a betegséget ezeknek az ürüléke terjeszti, s így a család megszabadul a fertőzéstől. Nálam a méhek 12 éve zárt helyen

telelnek, tehát az így elpusztult méhek mind a kaptárban maradtak. Ennek ellenére csak két esetben fordult elő a növekedésvány, de mindkét esetben fellépett a szabadban telet családotknál is. Nekem is az a tapasztalatom, — mint a Morgentháleré, — itt bizony a család erőállapota a döntő tényező. A nálam előfordult növekedésvány is mindig a rendkívül rossz, hordástalan, száraz nyarat követő tavaszon, az akácvirágzás előtt lépett fel mindkét esetben.

A rossz években a család tulnyomóan öreg méhekkel, mind népességben, mind erőállapotában legyengülve, megy teletőbe. Teljesen világos, hogy az ilyen családok kevésbé ellenállóképesek bármely betegséggel szemben.

A szabadban való teletetés boncolásánál talán kissé túl is mentem a határon, de remélem, hogy méhésztestvéreim megbocsátják nekem ezt a részletességet. Bevallom, fájó szívvel gondolok arra a több ezer méheszaládra, amelyek egyes telek után elpusztultak. Hiába hangoztatjuk, a többtermelést, ha a teletés veszélyeit nem hártjuk el. Ne bízzuk magunkat tehát a véletlenre. Vannak, akik „bőlesen“ azt mondják: itt nálunk a mi vidékünkön nincs szükség a zárt teletésre, mert itt kemény tél igen ritkán fordul elő. Ezzel szemben a valóság az, hogy csak az utóbbi három évtized alatt is volt néhány igen szigorú tél, így az 1921/22-ös, 1928/29-es, 1939/40-es, 1941/42-ös, végül 1946/47-es, amikor sok család pusztult el.

MOST PEDIG NÉHÁNY NEVES MÉHÉSZ

beszámolóját iktatom ide szösz szerint, minden átalakítás nélkül, talán alátámasztják kissé az elmondottakat.

Ciaticis Géza írja 1942. évben: „A tavaszt megért családok népességük felét elvesztették. A kaptárok fenekén vastagon hevert a hulla. Siralmas bizony erre visszagondolni. Megfogadtam, hogy ez volt az utolsó tél, amikor a méheim szabadban teleltek. Beszélhetnek már nekem a méhepostolok és eikkezhetnek, hogy a méheket ne féltsük a hidegtől, csak elég élelme legyen. Azt azonban elfelejtik megírni, hogy hol van a határ, hány foknál a fagyponat alatt, mikor az ő „központi fűtésük“ is felmondja a szolgálatot. Az szomorított el a

legjobban, amikor a 15—16 kg mézzel be-
telelt I. osztályú családok pusztulását lát-
tam. Mind éhen pusztultak. A fészkekreteín
kívül pedig a méz megmaradt.“

Páder Károly 1940-ben az Időszerű Kér-
dések rovatában ezt írja: „43 éve méhész-
kedem, közismert méhész vagyok, a betele-
lést a legnagyobb gondal és körültekintés-
sel magam végeztem, mégis 106 betelelt
családból 21 kimultat számláltam össze. Ki-
bontva az elpusztult családokat, mindenütt
12—16 kg mézkészlet volt a kaptárban. A
pusztulás oka mégis azt volt, hogy nem ju-
tottak élelemhez, mert a keretek közötti nyi-
lásokat valóságos jégpáncél borította és
nem tudtak átvonulni a következő keretre.
Az elpusztult családokból 17 alsó és 4 felső
kijáratos volt.“

A továbbiakban ugyanott az egyik mé-
hész Zalából azt írja: 70 jó erős családot
számláló állományomból 30 maradt. A má-
sik hír Moson megyéből jött hozzám, ahol
az egyik 100 családon felüli méhállomány-
ból 23 család maradt. Bakonyból is rossz
lúreket hozott a posta, egyik ottani írja,
hogy a pusztulás 50 százalékos volt.

VIZSGÁLJUK MEG KISSÉ, MILYEN A JÓ TELELTETŐ.

Tizenkét évi telettetés után az a vélemé-
nyem alakult ki, hogy a legjobb a földbe
süllyesztett, inkább hosszú, mint széles, föl-
delt tetővel ellátott padlás nélküli verem. Az
ilyen telettető éveken át megmutatta a gya-
korlatban, hogy a szélsőséges hőingadozások
legkevésbé érvényesülnek benne. Bizonyos
azonban, hogy sok levegőre és megfelelő
levegőcserére van szükség.

Egyszer kísérletképpen két 6 és 12 kg
önsúlyú zsupkast november 15-től március
15-ig egy négyzetméter nagyságú gödörben
telettettem, teljesen leföldelve. Kifogástal-
an állapotban érték meg a tavaszt. A ne-
hezebb kas alatti fenék deszkán pára leca-
podást és kevés penészedést találtam. Zárt
helyen viszont 50—60 kaptárnál főképpen,
ha bennük 100—120 család van, nem ez a
helyzet. Itt nem a hidegtől, hanem csak a
melegtől kell óvni a családokat. Az is bi-
zonyos azonban, hogy a 6 kg. önsúlyú kas-
népe a szabadban nem érte volna meg a
tavaszt.

Az így történt telettetésnél a családok

mindíg kevés hullával, penész- és lucok-
mentesen családvesztés nélkül, kevés éle-
lemmel húzták át a telet. Nem kell aggód-
nom azon, hogy mennyi méz van a fészkek-
ben, még a legrosszabb hozdású nyár után
sem, ha egyébként benne van a kaptárban
az a szükséges élelem, amelyet összele-
gelés útján állapítunk meg. Egy 24 keretes,
kétes család, szimplafalú horganyzott lemez-
tetős N. B. fekvő vándorkaptár teletöltsúlya
átlag 80—84 kg. Ebből a kaptár önsúlya
keretekkel, de lépek nélkül, 34 kg. A sza-
badban és a veremben eszközölt kísérleti
telettetésnél a fogyasztási átlag kaptáron-
ként két családdal 94 nap alatt (eddig vol-
tak a veremben) a következően alakult az
1936/37. év telén: szabadban 5.50 kg. ve-
remben 3.17 kg.

A szabadban a szükséges meleg előállítá-
sára elhasznált méztöbblet és a család fe-
lesleges erőpazarlása a veremben való te-
lettetésnél, a tavaszi fejlődés idején foko-
zott népesedés alakjában nyerjük.

A VEREMBEN VALÓ TELELTETÉS- NÉL

csak az esetben egy kockázat, hogy ha az
időjárás túl melegekedést idézett elő, ki kell
rakni a méheket. Én ezt a kockázatot szí-
vesen vállalom, mert semmi veszteséggel
sem jár. legfeljebb egy kis fáradtsággal,
amit méheim jóléte érdekében nem sajná-
lok.

Egy esetben rakjuk ki és újra be
a méheket, amikor az a művelet nem volt
szükségszerű, inkább feleslegesen elhamar-
kodtuk.

ISMERTETEM TELELTETŐMET

Hossza 15 méter, 260 széles, 220 magas,
melyből 1 m. a földben van. Téglából ké-
szült, padlása ninesen, a boltíves tető szin-
tén téglából készült, rajta 40 cm földréteg.
A tetőn 6 db. kivezető kémény és 5 db.
levegőbevezető eső van. Ezek a talajszinttől
1 m. magasból és a veremtől 2 m. távolság-
ból kiindulva a veremfenék közepén, a ta-
lajszint alatt végződnek. Elhelyezésük 2—2
a verem két oldalán, és egy az ajtóval el-
lenkező végén. A hajók szel őzőjéhez hason-
ló alakúak, a föld-zíntig deszka, emben 18

em átmérőjű betonesővek. Elfér benne 100 db. NB kaptár négy sorban.

Megmúltam itt, hogy a „Méhészeti Közöny“ f. évi januári számában ismertetett teletető, amelyet fénykép után ismerek, nem volt tökéletes szellőztetőkkel felszerelve, tehát túlmeleg volt. Bizonyítja ezt az is, hogy, mint szerzője írja, ott nem ment a hőmérő a fagypontra alá, ha bármily tartós hidegek voltak is odakünn.

Nálunk bizony tartós hideg esetén a hőmérő leszállna a fagypontra alá, azt azonban úgy akadályozzuk meg, hogy a bevezető nyílásokat egy-egy deszkalappal elzárjuk.

MEGJEGYZEM MÉG.

hogy a zárt helyen való teletetésnél (ha megfelelően történik) az elért ércsmegtakarítás csak látszólagos. Vagyis nem jelent azt, hogy zárthelyen annyival kevesebb mézet kell hagyni a családnak. Mert a tavaszi fejlődés idején ezeknél fokozot-

tabb lesz a fogyasztás, de a népesedés is. Ezt állandó évtizedes mérlegeléseim, valamint az a tény igazolja, hogy serkentetőtetést soha nem alkalmaztam.

Bár vidékemen a természetes hordási lehetőség, valamint az időjárás a tavaszi fejlődés idején ritkán kedvező, az utóbbi években a május 5—15-én kezdődő és 8—10 napig tartó akácvirágzásban a súlygyarapodás 50—60 kg-ig emelkedett. Így a második akáccal a kaptár átlagpergetés elérte a 45—50 kg-ot.

Mindezekután kívánom, hogy méhésztársaim az elmondottakat olyan sikerrel alkalmazzák, mint az nekem sikerült. És olyan bizalommal fogadják, mint amilyen szerezettel én megírtam, hiszen mindkét Népköztársaságban egy a célunk: az Állami Terv teljesítése és túlhaladása.

Kiskunfőlegyháza.

Farkas István

TANULJ, HOGY TANÍTHASS

A színes falavelek egymásután peregnék a fákról. Az ősznek vége felé járunk. A melegebb déli időben még itt-ott kirepülnek méheink, hogy elhűsözzanak a természetől, a mezőtől és fáktól, azoktól a helyektől, ahova egész nyáron át szorgalmasan jártak az édes nektárt gyűjteni. De az időjárás hidegebbre fordul, majd jön a tél, leesik a hó és méhészeink, miután véglegesen elrendezték és elhelyezték méheiket téli pihenőre — maguk is több idővel rendelkeznek.

A méhészek nagy tábora télen nem pihen. A esendes téli hónapokat és estéket felhasználják, hogy tanítsanak és tanuljanak. Tanítsanak és tanuljanak a tanfolyamokon keresztül miáltal tudásukat tovább adják azoknak, akik erre rászorulnak és tanuljanak azok, kiknek még hiányos a tudásuk és azt fejleszteni, gyarapítani akarják. Ma már elengedhetetlen minden méhész számára, akár kezdő, akár haladó, hogy egy új (méhészeti) tanfolyamot ne hallgasson meg, mert a tudományos kutatások nagy lépésekkel ha-

ladnak előre. A kutatások eredményeit és az ezáltal felmerülő problémákat a méhészeti tanfolyamokon keresztül kell tovább adjuk méhészeinknek.

Egyesületünk ezúttal is segítséget nyújt a tanfolyamok megrendezésében. Álljunk össze méhésztestvéreink, keressük fel községünkben (lehet a közeli községben is) az összes, a méhészettel foglalkozó egyéneket, úgy a kezdőket, mint a haladókat és szervezzünk be méhészeti tanfolyamokat. Megfelelő számú hallgató esetén egyesületünk szakelődöt küld a tanfolyam levezetésére.

Méhésztestvéreim! Ne hanyagoljuk el ezt a kérdést, vegyük komolyan, mert eredményes munkát csak úgy tudunk végezni, ha legalább egy tanfolyamot végighallgatunk. Szervezzük meg tehát a tanfolyamokat, a szükséges útmutatásokat egyesületünk Cluj, Republicei-utca 22. szám alatti irodája készséggel megadja.

Várjuk méhésztestvéreink minél nagyobb számú érdeklődését.

A MÉHÉSZETI KÖZLÖNY KÉRÉSE

AZ ERDELYI RÉSZ-MÉHÉSZ-EGYESÜLET-SZAKLAPJA

Ha szeretett lapunk, a Méhészeti Közlöny ez évi számait lapozgatjuk, többször a szemünkbe ötlik négy vastagon aláhúzott szó, mely arra figyelmezteti egyes olvasónkat, hogy ezévi tagsági díjaikat sürgősen küldjék be. A Méhészeti Közlöny olvasótáborának az a része, akire ez a felszólítás nem vonatkozik — mert még az év elején beküldte tagdíját — megdöbbenve figyelt fel arra, hogy még létezik olyan méhész is, aki annyira nem törődik a saját lapjával, dacára annak, hogy már novemberben járunk, még nem fizette be az évi tagdíját. A választ erre csak mi tudnánk megmondani, akik itt ülünk a szerkesztőség asztalánál és törjük a fejünket, mit is csináljunk kétségbesett helyzetünkben. Összevont számot adjunk-e ki, vagy csak egészen szerény keretek közt, pár oldalon jelenjen meg a Méhészeti Közlöny legközelebbi száma? Nehéz feladat ez részünkre, mert tudjuk mennyien várják a mi lapunk — a méhészek lapjának megjelenését, mely a kezdőhaladó- és képzett méhészeknek egyaránt útmutatást nyújt, fejleszt politikai és szaktudásukat és mindenben tanácsot ad és akik — mondhatnám szeretből — rendelik meg azoknak is meghozza tartalmával a felüdülést.

Helyzetünk annál nehezebb, mert ez évben már olyan színvonalra emeljük lapunkat, hogy a legjobb külföldi lapokkal is bátran versenyre kelhünk és most egyik hónapról a másikra álljon be visszaesés, akkor, amikor Népköztársaságunk minden lelkiismeretes dolgozója minden igyekezetével azon van, hogy többet és jobbat termeljen?

Mi az akadályja mindennek? A felelet egyszerű, nincs pénzünk az előállításra! És miért nincs pénz, amikor előfizetőink száma meghaladja a 4000-et? A felelet megint csak egyszerű, de egyben szomorú is. Azért, mert közel 500 ezer lejt tesz ki az az összeg, amit még nem fizettek be a hátralékos tagjaink. Ennek az összegnek már régen be kellett volna folynia.

Még szomorúbb az a tény, hogy szép számmal vannak olyanok is, akik még a múlt évi (1948) tagdíjaikkal is hátralékban vannak.

Ha azok a tagjaink, akik még nem fizették ki az évi tagdíjaikat — azt beküldenék, egyszerre elmúlna fejünk fölül a nehézség és szeretett lapunk még több oldalszámmal és képpel gazdagítva jelenhetne meg.

Erthetetlen előttünk, hogy lehetnek olyan nemtörődöm tagok, akik számba sem veszik többszöri figyelmeztető felszólításunkat hisz az évi előfizetési díj oly csekély, hogy az egy fél év alatt mindenki nyugodtan kifizetheti, sőt — ha anyagi helyzete úgy kívánja — két részletben is kifizetheti. Minden év elején költségvetést csinálunk, bevételünkhöz mértén jól meg-rágva és megfontolva minden egyes tételt, de már év közben felborul a számítás — mint ez a jelen évben is előfordul — ha tagjaink fele nem küldi folyó évi tagdíját, aminek eredménye, hogy a lapunknak összevontan kell megjelennie, sőt az utolsó szám megjelenése is veszélyben van. Hogy ez megszűnjön s egyensúlyunkat helyre billenthessük

KÉT KÉRÉSSEL FORDULUNK MÉHÉSZTESTVÉREINKHEZ

Egyik kérésünk azokhoz a méhésztestvérekhez szól, akik még az évi tagdíjukat nem fizették ki — kérjük őket, hogy sürgősen küldjék be az évi elmaradt tagdíjukat, sőt ha tehetik a jövő évit is.

A második kérésünk azokhoz a méhésztestvérekhez szól, akik miatt rendezés, pontos tagok még az év elején igyekeznek tagdíjukat befizetni és be is fizetik — kérjük őket, hogy a jövő évi tagdíjukat még ez évben küldjék be.

Ha ezen két kérésünk meghallgatásra talál — s különösen hátralekös tagjaink veszik szívükre kérésünket — és belátják hogy kérésünk teljesítésével nemcsak nekünk szerkesztőknek, hanem az egész méhésztársadalmunknak nyújlanak segítő kezet akkor lapunk, a Méhésztí Közlöny, még nagyobb terjedelemben, még több felvilágosító, tanító, politikai és szakcikkkel jelenhet meg, ami méhészeink szaktudását növelni fogja, erősíteni fogja öntudatukat s így lesz minden méhésztársaságunk erős támasza és járul majd hozzá népünk jólétének emeléséhez, Allami Tervünkben előírányzott munkák elvégzéséhez és túlhaladásához.

BACZONI ERNŐ

MÉHÉSZ GONDOLATOK

Méheinkkel a harmadik bizonytalan télnak megyünk. Az utóbbi éveket hosszú tél, hideg tavasz, szeles, hűvös nyár és szomorú korai őszt jellemezte! A méhésztegelőn gyakran elázott az akác, semmi tarló sem volt, de annál több üres kaptár! Ez a keservesen nehéz jelene a legtöbb méhésznek. Szomorú olvasni a hirdetéseket: „Alig használt kaptárak eladók.“ Ebből olvashatjuk, hogy akinek pénze van, újra kezdheti a méhészkedést! Akinek pedig nincs, arra elad mindent ... ha akad rá vérvő.

MI VAN VELÜNK?

Amikor ezt magamtól kérdelem, mindnyájunkra gondolok. Valahol olvastam, hogy „a gond a szeretet próbaköve“. Mindnyájan, te is, ő is, én is, szeretünk a mi kis munkásainkat — meggyőződésem, hogy ez a szeretet nagyrészen általános — viszont azon sem csodálkozhatunk, ha sokan bús kézzelintéssel intézik el az elárult méheseiket. Holott ez így nincs jól! Ez nem ügyeskedés. A vérbeli „méhészt“ nem teszi ezt.

MIT CSINÁLJUNK?

Éjszakánként, a mai nehéz és gondterhes időben álmatlanul töprengve a szomorú dolgokon, különféle gondolataim támadtak. Elgondolkoztam a méhészetéről, a cukorról, a méhlegelőről és a kaptárakról. Vagyis általánosan a méhészetéről. Az jutott eszembe, hogy a dolgok javítását az emberreken, a méhészekre kell megkezdenuink.

Legelső gondolatom az, — kérem, bo

csássanak meg, e megállapításért — hogy a legtöbb méhészt irigy. És ne gondoljuk, hogy eredményeinkre irigyek! Vagy arra, hogy a családok jó kaptárakban vannak. Nem! A méhészek azért irigyek, mert a másik méhészt méhei is azt a mezőt járják, amelyet a sajátjai. Nagyon kérem, ne neveljenek! Ez nem tréfa. Ez szomorú tény.

EZ AZ OKA, HOGY NINCS MÉHLEGELŐNK

Minek költsek én? — kérdi Kiss Pál, — tán, hogy Nagy Péter méhei be tudják hordani a téli élelmüket? Költson ő!

Magában elgondolja, milyen jó dolog is lenne, ha Nagy Péter méhlegelőről gondoskodna! — de csak elgondolja, mert akkor sem mondja ki, ha egyedül van! Legtöbbjéből hiányzik az önkritika és ez az oka, hogy nem tudunk összefogni, egyakarattal. Így hiányzik az az összefogó erő, amely mint egy tömböt fogjon össze mindnyájunkat, hogy bármelyikünk kérése vagy panasza valamit, mindnyájunk kérését kérje és mindnyájunk panaszát panaszolja. Helyette mi vagyunk a legközömbösebbek a magunk összességével szemben.

Méhésztestvéreim, ez nem maradhat így. Új világot élünk, szocialista államot építünk. A közösség rendje azt kívánja, hogy ismerjük be hibáinkat, tartásunk önbírálatot. Ez elől mi sem térhetünk ki. Meg kell változnuink. Ne csak a méheinket szeressük, hanem a többi méhészeket is, a közösséget, a szocializmust építő Népköztársaságunkat.

HOL KEZDJÜK?

A méhlegelőn! Mindenhol, ahol méhészek élnek, gondoskodjunk méhlegelőről. Akinek jó földje van és azon tarló, ne hagyja tarlónak. A legegyszerűbbet, a legolcsóbbat vesse bele: facéliát.

A CUKOR?

Ennél keserűbb valami alig jutott még méhész embernek! Amióta rászorultunk, tudjuk, hogy nem édes. Szükséges rossz. Miért rendezkedünk be arra, hogy bármilyen úton, is de cukorhoz kell jutnunk.

Miért nem tesszük azt — amennyire tőlünk telik — fölöslegessé. Megint csak a méhlegelőkhöz térek vissza. Hiszen az az összeg, amibe egy-egy község méhetető cukra kerül, bőven elegendő lenne arra is, hogy összefogva akkora területet bevethetnénk mézélő növényekkel, hogy majdnem minden cukorgondunk füstbe szállna.

MÉHÉSZETEINKBEN DRÁGÁN TERMELÜNK

Ez hiba. De megbocsájtható okai van-

KEDVES MÉHÉSZTESTVÉR

Olvastam a Méhészközlöny 8—9 számában a zárt méhes építése ügyében kért hozzászólását és a következőkben sietek Méhésztestvérem segítségére:

A terv részben jó. A vályog-tégla falak azonban ne a föld színétől kezdődjenek, hanem kb. 40—50 cm-el a föld színe felett, mert ellenkező esetben a téli nedvesség felszívárog és az alkotmány könnyen összedől. Ezt saját káromon tapasztaltam. Másodszor, ne legyen a méheshez közel olyan helyiség, melyben állandó zaj lenne, mert ez igen zavarja télen a mehekét. Már pedig egy használatban lévő konyhában folyton zaj van. Harmadszor: nem ajánlom, hogy a kettős tető közé pelyvát vagy töreket tegyen, mert valószínűleg egértenyésztő lesz így belőle. Az egér pedig tudvalevőleg igen nagy ellensége a méheknek. Erről is vannak szomorú tapasztalataim. Terve többi részével szemben nem emelek kifogást. E hozzászólást is csak, mint őszinte, jó akaró méhésztestvér vetettem papírra.

Arad. KONRÁD JÁNOS

nak. Egyik az, hogy szeretjük a szép kaptárt és a rendben tartott, csinnal megépített, jól elhelyezett méhest. A másik oka az, hogy szeretjük, nagyon szeretjük a mi kis munkásainkat. Az érettség való aggodalmaskodásaink az oka annak, hogy ahány méhész, annyiféle kaptár van. Nem akarnak a mi méhésztársaink „feltalálók” lenni. Dehogy, csak minél jobb méh lakást, minél könnyebb kezelést és — ez természetes — minél szebb eredményt akarnak elérni.

A KAPTÁRNAK OLCSONAK KELL LENNIE!

Ezzel csökkentjük a termelési önköltséget. Nem kell ahhoz okvetlenül új és drága fenyőfa deszka! Építsük meg kaptárainkat magunk, használt deszkából, de kettős falúaknak a deszkafalak között jó 3—4 cm-es közzel és szalmát bele, amennyit csak lehet. Alul is! Felül pedig laza szalmapárnát, jó vastagot! Nem lesz luesok, ne féljünk, ha a párna eléggé szellőzik.

VÉGRE ELJUTOTTAM A KERETMÉRETHÉZ

Jaj, de kikapok sokaktól. Úgy gondolom ugyanis, hogy addig nem lesz biztosan kitélelő méhészetünk, amíg az összes kaptárak fészek keretmérete, helyesebben egy-egy lép felülete, el nem éri legalább a 15 négyzetdecimétert. (Ez a lépfelület megfelel a 40 cm széles és 34 cm magas NB keretnek.)

Nem fontos, ki milyen kaptárral és keretekkel dolgozik! Legyen az álló vagy fekvő, meleg vagy hideg építményű, de legalább 15 négyzetdeciméter legyen minden fészeklép! Akkor nem vész majd éhen a családok sok ezre. Amennyiben változik majd a méztermelésünk, hogy csak a harmadik évben pergethetünk egy-egy családtól, de akkor sokat.

Álmatlan éjszakákon ezek jutottak eszembe. Jönnek a hosszú téli éjszakák. Bizonyára sok minden jut még eszembe. Kívánok kedves méhésztestvéreinknek hasonló felismerésekben bő eredményes álmatlan éjszakákat! Meglátják, ma már más szemmel kell nézni a méhészetet, az önbírálat rávezet a helyes útra: a szocialista realizmus útjára.

MEDGYESSY GYÖRGY

AZ IDEI VÁNDORLÁSRÓL

Május 10-én útrakelt a kolozsvári méhészsereg Érkörtvélyesre, az ottani hatalmas akácerdőbe, ahova minden baj nélkül meg is érkezünk. Ezúton mondunk köszönetet a CFR vonat vezetőinek — mindnyájan öntudatos dolgozók — a kíméletes tolatásokért. Tudták, hogy a vándorméhészek a szociálistmust építik, mert olyan virágmezőt használnak ki, mely nélkülök kárba menne.

Az állomáson már vártak a szekerek, egy ökrös vagy ló szekétre 8—10 család fért. A homokos úton, zökkenés nélkül, mintha gummiaszfalton mennénk, vonulunk a faluba s ki-ki a már előre elkészített állványokra elhelyezi családjait. Pár pere múlva a méhek, illetve „döngők“, ahogyan ott nevezik, már repülnek. Ilyenkor öömmel állapítja meg a méhész, hogy aki jól köt, jól oldoz, ha családjait jól csomagolja, megfelelő szellőztetési rendszerrel, nem fullad le egy sem. Nagyon kell ügyelni, mert bizony voltak kaptárok, amelyekből állandóan jöttek ki a méhek. Ez nagy veszteséget jelent. A kolozsváriak családjai közül a 200 km-es úton nem fulladt le egy sem.

Bódító az akácillat. A méhek zúgása mindenütt hallható. Az idő kedvező, néhány nap kivételével. Telnek a napok és a hetek, de az eredmény csak tűrhető az 1947-es évhez képest. A pergetéskor néhány kapzi méhész még a fiasításos keretből is kipergette a 3—4 újjnyi mézkeszortit.

Vajon mi történt azokkal a családokkal a hetekig tartó esőzések alatt? Bizonyára etetőt! Az akácra 4—5 kg biztos felesleget számíthatunk családonként. Aki ennél többet pergetett — átlagban — annak a téli 12 kg. teletli méze nem maradt a kaptárban.

Május 28-án összeadtuk pénzünket, megrendeltük a vagonokat, hogy tovább induljunk a szovétai havasokba. Az engedélyünket már egy marosvásárhelyi méhésztestvérünk — Avéd Kálmán — megszerezte. Itt is megköszönjük fáradságát, mert csak azt nézte, hogy a kolozsvári kisméhészek szolgáltságát hazájukat azzal,

hogy a kárba menő nektárt megmentsék. Felesomagoltunk, beraktuk a családokat a vagonokba és elég hamar, 24 óra alatt, Kolozsvárra érkezünk. Itt kirakodtunk, mer túl hosszúnak találtuk az utat egyfolytában Szovétáig. Három vagonnal jöttünk, de csak kétfővel utaztunk tovább, mert egy páran Kolozsvárt maradtak. Az idejük nekik volt igazuk, mert ha tovább jöttek volna, sem értek volna el jobb eredményt.

A méhceket az állomás egyik távoli rakodóján röpköltettük, de egy nap múlva megint felrakodtunk és szerencsésen megérkezünk Szovétára. A „Lomás“ állomáson fűrészüzem kis kocsikat adott, amit a nagy vagon mellé töltnak. Hamarosan átrakodtunk és már indulunk is föl a havasba.

A munka megszervezése olványira sikerült, hogy délután már röködnek a méhecskéink. Azonnal rátaláltak a málna virágra. Csak másnap cövekelünk. A kaptárakat sorjába raktuk, úgyhogy legelőbb délután legvénnek árnyékba. Este a mérleg 80 deka hordást mutatott. A hordás nap, mint nap emelkedett, amíg elérte a 150 deka-ot. Június 12-ig már 6 és föl ke-ot gyűjtöttek. Ha így ment volna tovább, még egy hétig pergetni lehetett volna. Sajnos nem így történt. Megeredt az eső és 4 hétig esett. A mérleg állandó apadást mutatott.

Július 14-én az idő megváltozott, jóra fordult. A népességben megszaporodott családok — az esős idő alatt ugy is sok fiasítás kikelt — szorgalmasan gyűjtöttek. A mérleg 180 dekát mutatott. Három nap múlva vártuk a főhordást. Minden mézész szezonnak van egy főhordási ideje, ilyenkor előtte is, meg utána is kevesebbet hoznak a méhek a füzike tengerből. Ekkor érte volna el a csúspontot. A természet, sajnos, ismét beleszólt a mi reményességünkbe, másnap elkezdett esni. Ködös, hideg, állandó, hol szitáló, hol zuhogó eső volt, öt nap és öt éjjelen szünet nélkül. A Sebes part, ak anyyira megnőtt, hogy a hidakat mind elvitte, állandóan hatalmas köveket gördített dübögve. Azt hittük, hogy

vége-hossza nem lesz. Ezalatt a mérleg állandóan apadt, annyira, hogy az előző apadásokkal együtt 9 és fél kg-ot mutatott a 10 és fél kg. hozamukkal szemben.

Végre eljött megint a várva-várt jó idő. A füziike még mindig sok volt és azt hittük, hogy a hiány visszapótolódik. De a mérleg nem mutatott semmi jót. Telnek a napok, a méhecskék röpiülnek szorgalmasan, de hordás nincs. A füziike nem mézelt többet. A még ki nem nyílt bimbós rész teljesen leforrázott hatást nyújtott. A sok eső ártott meg neki.

Összeült a méhészek tanácsa. Mentsük meg, amit lehet. Helypénz tartozásunk is volt családonként 100 lej. Mit lehetne itt csinálni. Avéd méhésztársunkal kérvényt fogalmaztunk és benyújtottuk az Ideiglenes Tanács erdőigazgatóságához, minden méhész aláírásával. Mennyire megváltozott a világ itt is. Kérésünk demokratikus megértő embereket talált, látták jószándékunkat,

amit a kedvezőtlen időjárás húzott keresztül és elengedték helypénzünket, amiért ezúton mondunk köszönetet a marosvásárhelyi erdőigazgatóságon dolgozó munkástestvéreinknek.

A legtöbben újból vagonot rendeltünk és előzetes terepszemle után útrakeltünk. Mi is elindultunk Bodoki László méhésztestvérünkkel a Nyárad mentére vándortanyát keresni. Találtunk is egy óriási napraforgótáblát Marosfőkeresztúron. A sok gyaloglás után fáradtan hazaeérve azonnal esomagoltunk és elindultunk, hogy a családokkal begyűjthessük a télire valót.

Nem csalódtunk, a családok szépen betelelték magukat s mi az ideji vándorlást összegezve megállapíthatjuk, hogy ódemos volt útra kelni. Akik Kolozsvárt maradtak, ma ekorgonddal küzdenek, mi pedig teljesítettük, bár részben, az Állami Tervet: családainkat 12 kg mézen teleltük be.

Kolozsvár.

Alzu r Oskár

KI HOGYAN TELEL?

Ezidőszorint már minden rendes és gondos méhész, aki szereti méheit túl van a betelelés munkáján. Az ideji teelés sok gondot okozott méhészeinknek, mert az időjárás nem volt kedvező, a legtöbb helyen esőzések voltak, s így a családok bizony nem sok téli valót gyűjthettek.

Éppen ezért kerestük fel két méhésztestvérünket, egy képzett méhészt és egy kezdő méhészt, hogy mondják el, hogyan végezték el a méhesaládjajaiknak betelelését.

Elsőnek Váradi Béla méhésztestvérünket kerestük fel, akinek méhesaládjai Gyalu községben vannak elhelyezve. Ő egy zárt méhest épített, úgy hogy bármilyen időben megnézheti a méheket, eső, szél nem zavarja munkájában. (Akik résztvettek augusztusban rendezett kirándulásunkon, láthatták a szépen elrendezett méhészetet.) A méhes bármikor szédszedhető és újból összeállítható. A teelésre vonatkozólag Váradi Béla méhésztestvérünk a következőket mondta el:

Családjaim Nagy Erdélyi és 64-es Zoller kaptárakban vannak. Október hónapban fogtam a betelelési munkálatokhoz. A méz-

teret és a fedődeszkákat levéve, láttam a téli-csomó kialakulását és összehúzódását. A méhekkal nem fedett tartalék lépeket kiszedtem és léptartó szekrényben helyeztem el, a náluk maradt mézet szemmel mérlegeltem, általában 16—25 kg-t hagytam családonként. Válaszfalat vagy az úgynevezett szűkítő falat egyik legszélső kerethez húztam, egy rend papírral szigeteltem és a válaszfalon kívüli részt — szalmapárna hiányában — szalmával lazán megtöltöttem, a röplyukakat pedig 6 mm. magas és 80 mm.-től 100 mm. hosszúságig a család crössége szerint leszűkítettem.

A költőtér és méztér között lévő fedődeszkák közül egy darabra 100 mm. hosszú és 20 mm. széles részt vágtam ki, még pedig a fedődeszka egyik vége felé, a kivágott részt pedig szitászóval beszigettem és úgy helyeztem el a fészek tetejére, hogy a teelő méhesomó fölé a középre essen, még pedig a röplyuk fölé, nem pedig hátul, mert ez esetben eugólnánk a kaptár belsejét.

Ezekután feltettem a mézteret a költőtérre és azt szintén szalmával lazán meg-

töltöttem, a szalma tetejére 1 rend papírt tettem.

Ezt a telelési módszert a tavaly is csináltam és a tapasztalatom az volt, hogy így a légesere minden húzat nélkül történik, a tavaszi átvizsgálás alkalmával penészsmentes kereteket és száraz kaptárt találtam. Az alsó kijárós kaptáraknál, ha felül nagyon leszígetjük, a romlott levegővel telített meleg a hűvös résszel és az oldalfalakkal érintkezve lecsapódik a légesere szabálytalan, aminek következtében állományunkban pusztulás állhat be.

Telelési módozatomat ajánlom másrendszertű alsókijárós és fekvő kaptároknál is, még pedig a fekvőknél a fészkek elrendezése után a szűkített részt szintén szalmapárnával vagy szalmával kell kitölteni, a fedődeszkák felrakása után pedig a szita szövettel ellátott fedődeszkák tetejére a menekülő tér nagyságában szintén szalmát tethetünk. A telelési eredmény nem fog elmaradni.

Azután *Benkő Zoltánné* méhésztestvérünkkel kerestük fel, aki a következőkben mondta el betelelését:

Teljesen kezdő méhész vagyok, — mondotta *Benkő Zoltánné* méhésztestvérünk — mert csak ezévből kezdtem méhészkedni mindössze egy család méhem volt a tavaszal az is kasban. Miután egy méhészeti tanfolyamot végighallgattam, reménykedve vártam én is a hordást. A rossz időjárás következtében a hordás elmaradt, ellenben az egyetlen családom 3 rajt eresztett. Ezek közül kettőt egyesítettem, mert nem voltak elég népesek. Olyan kevés volt a mézük, hogy etetnem kellett családjaimat. Így, mivel majd egy hónapon keresztül ettettem

őket, remélem kihúzzák a telet. A két idei rajomat egy kaptárban helyeztem el, elválasztva őket válaszfalal. Oldalt és felül szalmával kibéleltem, ahogy a tanfolyam és a másodszerdai összejöveteleken hallottam. Papírt nem tettem, tudom, hogy az lueskot eredményez. Méheim még a szabadban vannak, de tekintettel arra, hogy kevés az eledelük, egy kamrába fogom tenni őket, hogy a nagy hidegtől védve legyenek, így kevesebbet fogyasztanak a tél folyamán. Jövőre vonatkozó terveim, a kasos családomat áttelepítem kaptárba és ha sikerül, vándorolni viszem méheimet, mert — természetesen jó időjárás esetén — megerősödnek és talán még felesleget is gyűjthetnek, ami minden méhész vágya.

Nagyon szeretem méheimet, úgy vigyázok rájuk, gondoskodom róluk, szorgalmasan járok a másodszerdai összejövetelekre, ahol sokat tanulok, mert mint kezdő méhész tudom, hogy nem elég egy tanfolyam elvégzése, hanem a gyakorlat és az előforduló esetek megbeszélése, megvitatása is fejlesztő tudásomat.

A két méhésztestvérünk elbeszéléséből kitűnik, hogy az a méhész, akinél bő hordás volt, könnyű a betelelés, viszont akinél nem hordtak a méhek — s ilyen bizony az idén sok van — mennyi gondot okoz szeretett méheinek téli ellátása. Az bizonyos, hogy az üres téli napokon ne sajnálják méhészeink a fáradtságot, gyűljenek össze minden hónapban, minden két hétben, cseréljék ki tapasztalataikat, mondják el észrevételeiket, tanítsák egymást, és visszük előre népünk életszínvonalának emelését.

Kolozsvár.

Buczoni Ernő

„APICULTURA”

A Romániai RNK Központi Méhész
Egylet hivatalos közlönye

București, Căsuța Poștală 525

Kitűnően szerkesztett román nyelvű szaklap. Megjelenik havonta. Előfizetési díja évi 350 lej. Postatakarék csekkszám: 12984

Legyen minden méhész tagja az egységes méhészeti szervezetnek. Fizessük pontosan a tagdíjakat.

SENKI FEJE SEM KÁPTALAN

A harmadik családnál már nem tudod mit láttál az elsőnél.

TÖRZSKÖNYVEZZED CSALÁDJAJDAT

Rendelél az EME-ől még ma törzskönyvet. Csak vonásokat kell bele húzni s egy-két számot. Minden családod hű törzskönyvét megkapod.

A 25 lapos, tartós borítékba illesztett törzskönyv ára utmutatóva együtt 100-lei

POSTACIM:

EME CLUJ, STR. REPUBLICEI NO. 22.

BETEGSÉGEK — KÁRTÉVŐK

A méhek enyhébb költésrothadása

Az *enyhébb költésrothadás* más nevei: *európai költésrothadás, jóindulatú-, büdös-, fekete-, lárvarothadás*. Egy alakját *fiasítássavanyodás* névvel is megkülönböztetik. Az enyhébb költésrothadás nem ritka, de a *méhészek mégis inkább csak a nyúlós költésrothadást ismerik*, egyrészt azért, mert az enyhébb költésrothadásban elpusztult fiasítást könnyebb összetervezni a gondozás vagy hideg miatt elpusztult nem fertőző fiasítással, másrészt azért, mert az a téves tanítás terjedt el, hogy a fiasítás csak akkor fertőz, ha nyúlós.

Az enyhébb költésrothadás is fertőző betegség. Csak a nyúlóshoz képest lehet enyhébbnek mondani, de súlyos kárt is okozhat. Néhol, pl. Svájcban manapság károsabb, mint az ott eléggé megfékezett nyúlós költésrothadás.

FERTŐZÉS, BETEGSÉG.

A betegséget okozó *baktérium*, a *fiatal álcát szájon át fertőzi*. A bélben elszaporodik és megbetegíti az álcát. A bélből a test többi részébe már csak az álca pusztulása után széled el. Az *enyhébb költésrothadás tehát bélbetegség*. A nyúlós költésrothadás okozója ellenben még az álca életében szétterjed a bélből.

Az álca többnyire csak akkor pusztul el, ha a fertőzés fejlődése kezdetén érte. Ha nem túlságosan fiatalon fertőződik, lassacskán kigyógyulhat a betegségből és egészséges méh válhatik belőle. Belében azonban kifejtett korában is ott rejlik a betegség okozójának tartott *Bacterium pluton*. A méh tehát „baktériumgazda”: maga nem beteg, de hordozza és terjeszti a baktériumokat. Hasonló baktériumgazdák az emberek kö-

zött is ismereteseek. Vannak pl. olyan emberek, akik a tífusz okozóját terjesztik így tovább, bár maguk nem betegek.

AZ ENYHÉBB KÖLTÉSROTHADÁS JELEI.

Az *álcák* legtöbbször még *kör alakban*, 3—4 napos korukban *pusztulnak el*, néha azonban csak a sejt befödése után. esetleg már *bábbá* alakulva. *Színük* szennyesárga, barna, csokoládébarna. *Alakjuk* elég sokáig megmarad, a gyűrűzés egy darabig az elhalt álcákon is jól látszik. A *rothadt álcák belseje* vizenyős vagy kásás, csak ritkán nyúlós, de akkor is gyengén. A *fiasítás később pikkelyé szárad össze*. A pikkely sötétbarna és legtöbbször a sejt fenekén hever, a *sejthez nem tapad erősen*, könnyű kipiszkálni belőle.

A nyúlós költésrothadás pikkelye ellenben a sejt oldalán húzódik végig és erősebben odatapad. A rothadt fiasítás *szaga vagy savanyú, vagy büdös*, mint a rothadt sejté. A sejt födele éppen úgy behorpadhat és lyukas lehet, mint nyúlós költésrothadásakor.

Jellegzetes, hogy a beteg álca nem szokta megszöni gubóját (bábíngét). A sejt födelének belsején gubó helyett lakkszerű barna bevonatot találunk, telve baktériummal.

KOROKOZÓ.

A betegség okozója a *Bacterium pluton* (régi nevén *Bacillus pluton*). Rajta kívül utólag még néhány veszélytelen kísérő baktérium szaporodhatik el a fiasításban: *Bacillus alvei*, *Bacterium eurydice*, *Streptococcus apis*, *Bacillus orpheus* és mások. A kísérő bak-

tériumok szerint a fiasítás hol savanyú szagú, hol bűdös. A *B. alvei* erős elszaporodása az álcát nyúlósítja.

A *Bacterium pluton* kórokozó voltát arra alapítják, hogy

a) a fertőzött fiatal álcában nagy tömegben található;

b) a kísérő baktériumokkal nem sikerült betegséget okozni;

c) a vízben szétdőrszölt álca baktériumszűrőn átjutott nedvével nem lehet fertőzni, tehát nincs szó baktériumnál is kisebb kórokozóról: szűrhető vírustól.

d) a szétdőrszölt fertőzött álcával azonban, melyben a *Bacterium-pluton* is benne volt, sikerült a fertőzés.

Hiányzott azonban a közvetlen bizonyíték a *Bacterium-pluton* tenyésztéssel való fertőzéssel. A baktériumokat ugyanis különleges tápláló anyagon „táptalajon” tenyésztik és szaporítják. Az ilyen tenyésztéssel fertőzik a kísérleti állatokat és figyelik az eredményt. A *Bacterium pluton* azonban nem sikerült tenyésztetni és tenyésztéssel fertőző kísérletet végezni. A második világháború alatt végre a svájci *Burri* kiderítette, hogy a *Bacterium pluton* és *Bacterium eurydice* nem önálló fajok, hanem ugyanannak a baktériumnak különféle alakjai. A tudomány „diszociáció” névvel jelöli a baktériumok ilyen alakváltozását. A *Bacterium eurydicének* még több alakja is van. A *pluton-eurydice* csoport kórokozására vonatkozólag azonban még most is csak a fenti régi megfontolásra támaszkodunk, mert tenyésztéssel sikeres fertőző kísérlet máig sincs.

A *Streptococcus apis* újabb vizsgálat szerint nem önálló faj, hanem két ismert és közönséges tejsavtermelő baktériumot foglal össze: a *Str. liquefaciens*-t és *Str. glycerinaceus*-t.

2 Szembenáll: az előbbiekkal az a vélemény, hogy az enyhébb költésrothadás összefoglaló elnevezés. Egy csomó olyan betegséget jelölne, melynek tünetei hasonlóanok, de okozóik különféle baktériumok, pl. régebben csak a *pluton* kísérőinek tartott *Bacillus orpheus*, *Bacillus alvei*, *Streptococcus apis*

és még néhány újonnan fölfedezett: a *Bacillus gracilesporus*, *Bacillus apidarium*, *Bacillus fetuum*. A *Streptococcus apis* fermentést némelyek „költéssavanyodás” névvel különválasztják az enyhébb költésrothadástól. A fertőző kísérlet az eddig kísérőknek tartott baktériumokkal egyik kutatónak sikerült, másoknak most sem. A sikertelenséget némelyek csak látszólagosnak tartják. Azzal igyekeznek magyarázni, hogy a méhek a megbetegedett álcák nagyrésztét kihurcolják s ezért a betegség a kísérletező figyelmet elkerüli. A másik párt arra gondol, hogy a kísérleti fiasítás másért pusztult el s a szóbanlévő baktériumok csak a hullában szaporodtak el.

A *pluton-eurydice* csoport svájci vizsgálat szerint egészséges méhcsaládban is elterjedt. A fiatal korbenfekvő álcába mézzel és virággal jut be. Az álca kb. a kiegyenesedéskor és befödés-kor belét kiüríti és a baktériumoktól is megszabadul. A fiatal méh kikelés után újra fertőződik és különösen a vastagbélben sok *pluton-eurydice* van. („Baktériumgazda”).

A fertőzés külső forrásai közül eddig különösen a virágpórt találták fontosnak. A kinyílt virágok porzóján a *pluton-eurydice* csoport jelen szokott lenni. A lábra csomózott virágpórból mindig van ilyen baktérium. A sejtben raktározott virágpórból a baktériumok elpusztulnak. Arra gondolnak, hogy a méhfiasítás, illetve kifejlett méh és a *pluton-eurydice* csoport között olyan egyensúly alakult ki, hogy ezek a baktériumok rendszerint nem ártalmasak. Ha azonban az egyensúly a baktériumoknak kedvezően megbomlik, az álca megbetegedik. A nyúlós költésrothadás okozója ellenben nem ilyen elterjedt a természetben, a porzókon nem található, a fertőzés családról-családra terjed.

A CSALÁD SORSA.

Az erős család sokszor megküzd a bajjal, mert a kezdetben megrothadó kevés fiasítást kihordja. A gyenge család is kilábolhat, ha új erőre kap, pl. megnépesítik, etetik. A betegség azonban szeszélyes. Egy-egy jó hordás után

véglegesen meggyógyulhat a család, sokszor azonban később újra kitör a betegség és néhány sejtben makacsul hosszú ideig van fertőzött fiasítás.

Az enyhébb költésrothadás szeszélyességét azzal igyekeznek magyarázni, hogy azok a méhek, melyek a fertőzésen átesett, meggyógyult álcákból fejlődtek, a szájukhoz tapadt sok baktériummal egyre fertőzik a fiasítást.

VÉDEKEZÉS

Az enyhébb költésrothadásos család kezelése most forr. Két tábor áll egymással szemben:

1. Az egyik tábor abból indul ki, hogy az enyhébb költésrothadásos család méhei veszedelmes „baktériumgazdák”, a sejtek falán pedig, a beteg álca „lakkjában” hosszú ideig megtalálható a kórokozó. Sem a méhet, sem a lépet nem tűri meg tehát, hanem mindent elégetnek, megsemmisítenek és a kaptárt fertőtlenítik.

2. A másik tábor csak a betegségek

elhatalmasodásakor pusztítja el a lépeket, esetleg a méheket is. Egyébként alkalmat nyújt a családnak, hogy a fertőzött fiasítás kihordásával megküzdjön a betegséggel. A kihordást úgy segítik, hogy a fészket egy időre a következőképpen mentesítik új fiasítástól: a) az anyát 1—2 kereten ráccsal elrekesztik, vagy b) az anyát elveszik és később visszaadják vagy más kiváló anyával pótolják. Az anya elrekesztése vagy távoltartása addig tart, míg a méhek ki nem hordták a rothadt fiasítást. A tisztogatás elnyúlhatik 3—4 hétig, de végződhetik ugyanannyi nap alatt is a család erőssége, a betegségek elterjedtsége és a hordás szerint. Ha a család engve, meg kell népesíteni. Ha hordás nincs, etetni kell, mert ez a tisztogatást gyorsítja.

A nyúlós költésrothadás ellen használt szulfatiazolos etetés enyhébb költésrothadás ellen hatástalan.

ÖRÖSI PAL ZOLTÁN

MÉHÉSZETÜNK FEJLŐDÉSE

Hazánk szociális fejlődése, függvénye a gazdasági fejlődésnek. A gazdasági helyzetünk pedig a termelési viszonyoktól, a termelési módtól és termelő eszközeinktől függ.

Népköztársaságunk egyik igen jelentős gazdasági tényezője a méhészet. A hamisítatlan tiszta mézzel nemcsak az édességet pótoljuk, hanem egyuttal igen fontos táplálék gyermekek és betegek számára.

Igen sokan foglalkoznak méhészetrel, azonban hiányos hozzáértéssel és így megalégednek azzal a mennyiséggel is, amely saját szükségleteiket kielégíti.

De mennyivel eredményesebb lenne a munkájuk, ha megfelelő szakértelemmel végeznék ezt a hasznos, szép és szórakoztató munkát. Mert aki egyszer méhészkedett, az tudja, hogy a méhész fáradságos és lelkifárasztó munkája meghozza a maga gyümölcsét.

Azonban egy jó méhésznek állandóan tanulnia kell, hogy megfelelő szaktudással rendelkezék és elsajátíthassa a méhész szakmának legújabb módszereit.

Akik érdeklődnek a méhészet iránt, ajánlva olvassák el dr. Szövérdi Ferenc: Sok mézet című szakkönyvét, amely Bukarestben most jelent meg az Állami Könyvkiadó Bukareszt kiadásában. A könyv terjedelme 413 oldal, igen sok ábrával, melyben részletesen tárgyalja a méh testrészeit, a méhcsaládot és annak életét, igen alapos felkészültséggel és szakértelemmel, részletesen kitér a méhészet minden egyes szakkérdésre.

Alaposan áttanulmányozva ezt a munkát, igen sokat tanulhatunk belőle. Az Állami Terv keretében, vegyük munkavállalásba mi is, méhészek, hogy szaktudásunkat gyarapítva, megkészserezzük az eddigi termelést.

GALLÓ ROZÁLIA

Permetezőskor ővük méheinket a mérgezésről

IRTA: I. K. CITOVIĆS

a krasznodári Növényvédelmi Kísérleti Állomás vezetője

A mezei, kerti és erdei növényzet különböző kártevője elleni küzdelemben a vegyi készítményeket szokás szerint szárazon porozzuk vagy oldott állapotban permet alakjában használjuk.

Ezek a mérgező anyagok táplálkozáskor bejutnak a bogár szervezetébe. De kívülről is a testbe hatolnak és úgy mérgezik meg.

Sajnos, a méhek sem mentesek a mérgek hatásától.

Ismeretes, hogy a maláriaszunyogok elleni védekezés idején a nádasban és mocsarakban használt mérgező vegyi készítményektől tömegesen pusztulnak a méhek is. Alkalmam volt továbbá megfigyelni méhesaladok tömeges elpusztulását a sáskajárás idején is a művelés alá még nem fogott mezők arzénsavas kalciummal mérgezett területein.

A méhek ízlelő szerveikkel gyakran nem ismerik fel a táplálék káros hatását, ennek következtében nektárgyűjtéskor mérget is gyűjtenek s hirtelen elpusztulnak.

A permetezőszerek (arzén készítmények, bárium és rézoldat) hatására a méhek érzékenysége rendkívül felfokozódik. A zutolsó esztendőkből származó körben használják a DDT (diklór-difenil-triklóretán) és a HXK (Hexaklóreiklórekszán) új permetező vegyi anyagot.

A DDT-t inkább a mezőgazdaság és a kertek különféle kártevői ellen használják. Amíg a nem művelt pusztaságok és erdőségek kártevő rovarai elleni küzdelemben a „HXK” az elterjedtebb.

Láthatjuk, hogy ezekkel az új, mérgező hatású vegyi készítményekkel leginkább ott permeteznek, ahol a méhek is igen szívesen vannak.

A DDT és HXK mérgező hatásával messze kiválik a többi ugyanezen célt szolgáló többi vegyszerek közül. E készítmények kiváltképpen a rovarok testének felületét mérgezik meg. Hatásuk olyan erős, hogy a méhek pusztulását okozhatja, ha csak az e mérgeket tartalmazó üvegedények falára szállnak. Ezek a mérgek a gőzükkel is ölnek és a szervezetbe, gyomorba jutva azonnal hatnak.

Ezért tehát a méhek védelme érdekében virágzás idején ne használjuk ezeket a mérgeket a gyümölcsösben. A gyümölcsök és a növények virágzása nem egyidejű és aki ezeket a mérgeket használja, nem számol ezzel.

A méhészek legyenek nagy figyelemmel a permetezések idején. A méhek védelme érdekében ezekkel a vegyszerekkel ne permetezzünk a méhesektől számított 7 km-es körzeten belül.

Ismernünk kell továbbá a mérgek hatóidejét is. A legtöbb mérge sokkal gyorsabban veszti el hatóerejét a mezőn való használatkor, mint a DDT és HXK. A permetezés alkalmával a növényzetre száradt mérge hatási ideje 3–4 hétig is eltart.

A méhek védelmét szolgálja az a szabály, hogy a kártevő sáskák és maláriaszunyogok elleni küzdelem idején előre értesítik postán vagy rádióan az illető vidék hatóságait, hogy a méhészek előre gondoskodjanak a méheik védelméről.

Kolozsvár.

Oroszból fordította:
KERESZTES JÓZSEF

Legyen minden méhész tagja az egyetemes méhészeti szervezetnek. Fizessük pontosan a tagdíjakat.

NOVEMBERI TENNIVALÓ

November hónapban a napok mind jobban lehülnek. Hűvös, zimankós, szeles idők járnak. Méheink a téli fészekben tömören összehúzódnak. Ha fülünket a kijárányíláshoz tesszük, csak csöndes, halk zümmögést hallunk. A szél nélküli enyhe napokon még tisztulás végett olykor-olykor kiröppennek, s így a zordon tél hosszan tartó mostoha-ságát, mely talán hónapokig is bentmaradásra kényszeríti őket, könnyebben elviselhetik majd. A novemberi kiröptetés egyik legjobb ellenszere a hasmenésnek.

A kaptárakat télire már elrendeztük. A műzúrt és a fészek üresen maradt részét a párát átteresztő melegtakaróval — szalmával — kitöltöttük. A fészket kellőképpen szűkítettük s szalmatakaró alatti fedődeszkák pár mm-re való szét-húzásával a levegő közlekedéséről is gondoskodtunk. A szabadban telelő vékony falú kasokat a tartós hidegek előtt melegtakaró anyaggal körülrakosgatjuk. Az így gondozott családoknak, ha megfelelő ételme van, nem árt a hideg.

Étetés. Amennyiben még találunk olyan családot, amelyiknek téli elesége nem volna kielégítő, még megtehetjük, hogy szép meleg napokon fedett mézes keretet adjunk be. Ügyeljünk azonban, hogy a mézes keret közvetlenül a fészek mellé kerüljön, mert ha csak egy keret is a fészektől elválasztja, munkánk hiábavaló lenne, mert a méhek nem hagyják el a telelőgomolyt azért, hogy a távoli mézhez jussanak. Beadás előtt a mézes kereteket tanácsos meleg szobában előmelegíteni.

Csend. Ebben a hónapban a jó méhésznek kevés dolga akad a méhekkal. Fő dolog, hogy csendben legyenek, már csak azért is, mert a háborítatlanul áttelelő méhek rendes körülmények között sokkal kevesebb mézet fogyasztanak, mint a megzavartak. A kaptár bontogatása veszedelemmel járna. Az aljdesz-

kára hulló méhek hamar megdermednek és a téli fészek áthülne. A bontogatással akaratlanul is fölszakított befedelezett méz pedig a sejtekben nyitva maradna s ennek fölszívására a téli gomolytól elvált méhek kis csoportban, fejüket összedugva igyekeznének egymást melegíteni, de a hideg mézeslépeken szintén hamar megdermednének és elpusztulnának.

Ellenségek. A méhek csendháborítói leginkább a cinkék, harkályok és az egerek. A cinkék néha oly szemtelenek, hogy a röplük elé szállva, a kaptáron addig kopognak, míg valamelyik kíváncsi méh a zaj okát kutatva kijön és felfalják. Legjobban védekezhetünk ellenük, ha a röplüket az ellenző deszka leeresztésével láthatatlanná tesszük. Az egerek is nagy kárt okoznak a méhesben, ezért állítsunk egérfogókat.

Külső szemle. Ezután már csak a külső szemlére szorítkozunk. Ha kedvező idő kínálkozik, nagyon gyéren kiröptülnek a méhek. Figyeljük meg a járásukat és viselkedésüket, valamint azt is, hogy törpeherék nem mutatkoznak-e? Ha ilyen jelet észrevennénk, vagy valamilyen jelet észlelünk, hogy valamilyen család anyja elpusztult, észlelésünket feljegyezzük, így kora tavasszal könnyen tájékozódunk a teendők felől. Ilyen rendkívüliségek azonban csak ott fordulnak elő, ahol a méhészt felületesen gondozza méheit.

Hideg, csipős szél, vagy zivatar esetén a kijárási elvédődeszkát helyezünk, hogy a szél ne csapjon be közvetlenül a méhek fészkebe, mert nagyon hamar lehütné a levegőjét, sokkal hamarabb, mint a jóval nagyobb fokú hideg csöndes időben. Az idő enyhültével ismét eltávolíthatjuk a védődeszkát, hogy enyhe napokon a méhek szabadon kiröptülhessenek.

A hosszú téli napokat használjuk fel jó szakkönyvek, folyóiratok olvasására. Járjunk el a méhészszejjövetek előadásaira, szervezzünk be tanfolyamokat, hogy az Állami Tervet nem csak ez évben, de az eljövendő esztendőben is kellő tudással és szakértelemmel vi-
hessük keresztül.

Tagdíjak befizetése. Mindazok pedig, akik ezideig bármilyen oknál fogva nem fizették be tagdíjaikat, most feltétlenül küldjék el szerkesztőségünk

címére, Cluj, Str. Republicei No. 22 címre, mert a közel félmillió lejes tagdíjkitlétvőségünk megakadályozhatja szeretett lapunk megjelenését. Ezt mindazok a méhésztésztvérek, akik eddig eleget tettek kötelességüknek is, elvárják, mert a minden hónapban való megjelenése lapunknak fontos útmutatásával, irányításával s ezen keresztül bizonyosságot teszünk öntudatos méhészszejjétartozásunkról.

Kolozsvár.

Molnár Ferenc

KÖNYVISMERTETÉS

16 orosz író „AZ OROSZ KÖNYV” kiadásában gyönyörű kiállítású művészi album jelent meg, mely 16 orosz író: Puskin, Lermontov, Gogoly, Turgenyev, Soszdria, Dosztojevskij, Tolsztoj, Csehov, Gorkij, Blok, Majakovszkij, A. Tolsztoj, Osztrovszkij, Ehrenburg, Fagyeyev, Solohov portréját és életrajzát tartalmazza. A rajzok Perahim kiváló munkái, melyek híres orosz festők művei alapján készültek.

Pasa Angelina: IGY ELÜNK A KOLHÓZBAN (Az „Orosz Könyv” kiadása). A mezőgazdaság kollektivizálása a Szovjetunióban a zsirosparasztság ellen folytatott súlyos és kitartó harc nyomán jött létre. Ebben a helyzetben a dolgozó parasztság nem adott hitelt a nép ellenségei által terjesztett hazugságoknak, hanem áttért a közös munkára. A mezőgazdaság kollektivizálásának győzelméért folyó harc egy epizódját meséli el Pasa Angelina az „IGY ELÜNK A KOLHÓZBAN” című önéletrajzában, mely az OROSZ KÖNYV „FALU KÖNYVTÁRA” sorozatában jelent meg. Pasa Angelina megmutatja, hogy Száro-Besevóban családja és mások mint tömörültek közgazdaságba, ő maga hogyan tanulja meg a traktorvezetést és vette rá a többi munkásnőket, hogy kövessék példáját, megalakítsa az első női traktorbrigád. A kollektív munka révén elért pozitív eredmények meggyőzték a parasztságot a kolhozok felsőbbrendűségéről a kizsákmányoló magángazdaságokkal szemben. A Szovjetunióban a nők ezrei és tízezrei lettek traktoristák. Ezen a módon érte el a szovjetmezőgazdaság a termelés legmagasabb fokát. Ebben a küzdelemben állandóan társai élén

találjuk Pasa Angelinát, aki hazafiasságért kitüntettet képviselő lett és 1946-ban elnyerte a „Szocialista Munka Hőse” címet. Pasa Angelina élete felemelő példája annak a proletár öntudatnak, melyre a Szovjetunió Kommunista (bolsevik) Pártja parasztok és munkások millióit ösztönöz, megnyitva előttük a jólét és kultúra útját. Az „IGY ELÜNK A KOLHÓZBAN” című könyv kitűnő stílusú önéletrajz, mely hitet és ösztönzést nyújt a dolgozó emberiségnek egy új világ felépítésére való törekvéséhez.

A. Sz. Puskin: MESÉK („AZ OROSZ KÖNYV” kiadása). Puskin e művelben népmeséket dolgoz fel. E népmesék olyan időben keletkeztek, amikor Oroszországban még hűbéruralom volt, az orosz nép még a cárok rabságát nyögte és az ipari fejletlensége miatt az orosz munkásosztály még nem létezett. Ily körülmények között az orosz nép ebben az időben még nem látta, nem látta a szabadság felé vezető utat és nem volt, aki szabadságharcát szervezetteren vezesse. A cárizmus igyekezett a népet megtéveszteni, önmagát iston helyartójának hirdette, érthető, ha sokan tőle várták az igazságot. Az akkori orosz népmesék, ennek ellenére, híven tükrözik vissza a nép lelkét, azt a hitet, hogy a gonosznak buknia és a jónak diadalmaskodnia kell. A történelmi fejlődés további során az orosz nép meganulta, hogy igazságának győzelmét nem a cároktól, hanem saját magától várhatja. Az orosz nép megdöntötte a cárizmust, felszabadította magát, megteremtette a szovjetrendszert, amely Oroszországot a világ első államává tette és az orosz népet a jólét és műveltség magas

színyvalóira emelte. Puskin meséi mint az orosz népleleknek egy rég letűnt történelmi korban való visszaülkröződése; mindig időszertűek maradnak és nemes érzésre és gondolkodásra nevelik ifjúságukat. A szép kiállítású és gazdagon illusztrált könyv három mesét tartalmaz: 1. Mese Száltán cárról és fiáról, a dicsőséges és hatalmas Gvidon Száltánovicsról és a gyönyörűséges hatyukirálynőről, 2. Mese a holt cárnőről és a hét hős daliáról, 3. A kérés. A fordítás munkáját mesterien oldták meg Salamon László, W. Rózsa Aliz és Vajda Béla.

A SZOVJETKULTÚRA A BEKE ÉS HALADÁS SZOLGÁLATÁBAN ALL. „Az Orosz Könyv“ Arlus-Könyvek sorozatában megjelent „A szovjetkultúra a béke és haladás szolgálatában áll“ című broszura, mely rámutat a szovjetkultúrának a polgári kapitalista kultúrával szembeni felsőbbrendűségére. A szovjetkultúra alapja ideológiailag előrehaladott és a legelőrehaladottabb társadalom, — melyben megszűnt az embernek ember által való kiszákmányolása, — a szovjet-társadalom tagjainak gondolkodását és cselekvését, a Szovjetunió dolgozóinak a jólétért és békeért folytatott harcát fejezi ki. Ebben a füzetben megmutatkozik a polgári elméletek valódi arca. Azok az elméletek, melyek a Kelet és Nyugat közötti szakadékról beszélnek, szakadékról, mely a „nyugati kultúra“ és „keleti kultúra“ között tátong. Ennek az elméletnek az a célja, hogy a Szovjetuniót elszigetelje és a nyugati országok haladó rétegeire gyakorolt befolyását megakadályozza. A valószínűleg a kultúra nem nyugati és keleti kultúrára oszlik, hanem haladott és reakciós kultúrára. Az egyik a haladó társadalmi osztályokat szolgálja, míg a másik a mul'hoz rögződik.

ÉPÍT A SZOVJETIFJUSÁG. (Az „Orosz Könyv“ kiadása, Arlus-Könyvek sorozat 14. sz.) A komszomolista cselekvés minden területén jelentős szerepet töltöttek be. Munkaszerepetük, a nép javainak megőrzése, szolgáló gazdálkodásuk, tudásszomjuk és hazafiaságuk hatalmas ösztönzés az egész szovjetifjúság számára. Az üzemekben, ahol megdörtik a normát, a fasiszták által lerombolt városok újjáépítésénél, a takarékoságért folyó küzdelemben, vagy a kultúra terjesztésében mindentűt, bizonyítékát adják annak a szellemnek, melyet vezetőjük, a Párt, oltott beléjük. Az „Épít a szovjetifjúság“ című füzet néhány érdekes ké-

pét és példát nyújt arról a harcról, melyet a Szovjetunióban a kommunizmus felépítéséért folytatnak, arról a harcról, melyben az ifjúság teljes lendülettel vesz részt.

„Az Orosz Könyv“ kiadásában megjelent: G. Nikolajevna „UTAZÁS EGY SZOVJET-FALUBAN“ („Beszélgetés a falu népével“ sorozat) A Vjatki kormányzóságban Csektoli községben telen a hóbuckák, tavaszszal és ősszel a ragadós sár tette az utakat járhatóatlanná. A falu népe sötét nyomorúságban, állati sorban tengődött. Így volt ez még 30-40 évvel ezelőtt is. Galina Nikolajevna „Utazás egy szovjetfaluban“ című munkája élvezet ugyanebbe a községbe, melyet a Nagy Októberi Szocialista Forradalom szabadított ki a földesurak és zsírosparasztok kiszákmányoló karmából és megmutatja, hogy a falu helyén hogyan indul el egy kis téglagyártó színből, hogyan fejlődött és nőtt várossá a „Vörös Október“ kolhoz. Megismertebből a színes leírásból, hogyan nevelték az embereket apránként és fáradságos munkával a munka iránti szocialista magatartásra, hogyan váltak öntudatos dolgozókká, mint küzdöttek a zsírosparasztok fenyegető magatartása, kártevő cselekedetei és romboló aknamunkája ellen és milyen gazdasági és kulturális eredményeket értek el a szovjetrendszer nyújtotta támogatás segítségével. Pjotr Alexejevics kolhozelnök, a kolhoz főépítész, az ezerszázalékos, a földműves, a sertésenyésztőnő alakjain keresztül hű képet kapunk a szovjetember szenvedélyes munkaszeretetéről, mely és alapos tudásáról és széles látóköréről, melyet a szovjetnevelés Lenin és Száltán tanítása pántált beléjük. Elő, hús, vér emberek küzdelmeit, örömeit, munkáját és kivívt sikereit tárja elénk a kiváló író közvetlen, meglehangú leírásában, melyet a személyes „mény ereje hat át.

A „HELYI TANÁCSOK“ az „OROSZ KÖNYV“ „ARLUS-könyvek“ sorozatában megjelent munka a Szovjetunió államhatalmának helyi szervezeteivel foglalkozik és megmutatja a szovjetek és a polgári demokráciák vezetési formái között levő alapvető különbséget. Míg a polgári demokrácia országában a hatalom a kiszákmányolók egy szűk csoportjának birtokában van, addig a szovjethatalom teljes egészében a dolgozó népe, amelynek ilyenformán megvan a lehetősége arra, hogy legalkalmasabb képviselőin keresztül önmagát irányítsa.

KÜLÖNFÉLEK

PIACI ARAK. A méz ára Kolozsvárt kicsinyben tartósan 236—258 lej között mozog kg-ként. Nagyban eladásról nem szereztünk tudomást, de úgy a szövetkezetek, mint az állami üzletek érdeklődnek utána. A nagyban vételnél természetesen kevesebbet fizethetnek, mert az üzleteket terheli a 10%-os forgalmi adó. Kisméhészeknél, ha közvetlenül a fogyasztónak adják el a mézet, tehát nem kereskedők, a forgalmi adó alól mentesek.

A viasz iránt őszire már lanyhult az érdeklődés. A társadalmi tulajdonba vett vegyigyárak adás-vételi szerződéssel vásárolják és 400—450 lejt fizetnek kg-ként. A feldolgozásra kerülő viasz 10%-os forgalmi adóját ezenfelül a vevő fizeti meg a szerződés alapján.

Az eladó méhcsaládok iránt a nyár folyamán inkább az állami gazdaságok érdeklődtek és 2000—4000 lej közötti ár-

ban vásároltak nagyszámban. A kasos családok ára az eddigi kötések alapján 800—1500 lejre tehető az építmény és a téllre begyűjtött méztartalék szerint.

Méhész testvér!

TAGDIJ HÁTRALÉKOD

Lej

KÜLDJÉTEK EL még ma Cluj, Str. Republicei 22, címre, vagy fizessed be a legközelebbi fiók Méhészkör pénztárába. Ha téves a felszólításunk, írd, hogy mikor és miként fizettél.

Legyen minden méhész tagja az egységes méhészeti szervezetnek. Fizessük pontosan a tagdíjakat.

FIGYELJE A KÖNYVKERESKEDESEKET!

FIGYELJE A KÖNYVKERESKEDESEKET!

FIGYELJE A KÖNYVKERESKEDESEKET!

MEGJELENT

Dr. SZÖVÉRDI FERENC

„SOK MÉZET”

AZ EREDMÉNYES MÉHÉSZET KÉZIKÖNYVE

TÖBB MINT 400 OLDAL 354 KÉPPEL

ÁRA CSAK 300 LEJ

KÜLDJÖN BE 300 LEJT SZERKESZTŐSÉGÜNK CIMÉRE S MI A PÓSTADÍJ FELSZÁMITÁSA NÉLKÜL AZONNAL MEGKÜLDJÜK.

UTÁNVÉTTTEL 50 LEJEL DRÁGABB.

MÉHÉSZETI KÖZLÖNY

AZ ERDÉLYRÉSZI MÉHÉSZEGYESÜLET SZAKLAPJA

A RNK Közp. Méhészegyesület Szaklapja
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
ROMÁNIA — Cluj, Str. Republicei No. 22.
Kolozsvár, Köztársaság-u. 22. — Tel.: 22-04.
Felelős szerkesztő: Dr. Szövérdi Ferenc.
A Méhészeti Közlönyt a RNK Méhész-
egyesület tagjai az évi tagdíj fejében tag-
sági illetményként kapják.

„Taxa postală plătită în numerar, con-
form aprobării Nr. 263.316—1948.“

MŰLÉPET

ÉS MINDENMŰ MÉHÉSZETI
FELSZERELÉST SZÁLLIT
DZIERZON MÉHÉSZETE
KEZDŐDI GYULA
Oradea, Tudor Vladimirescu 65.

A JÖVŐBEN CSAK FER- TŐTLENITETT MŰLÉPET

használjunk! Viaszt fertőtlenít és mű-
lépet szállít Tóth István
gazd. biz. tag Kolozsvár,
Budaí N. Antal-ut 78 sz.
MŰLÉPKÉSZÍTÉS CSEREVIASZBÓL

PÁRTOLJUK A SZÖVETKEZETET

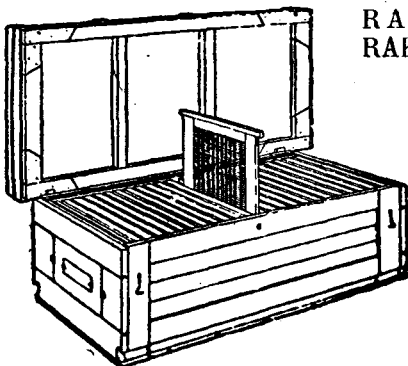
Rendelésre azonnal szállítunk bármilyen típusu rakodó, fekvő, vagy bundás kaptárt.

KÉRJEN ÁRAJÁNLATOT.

Levelihez mellékeljen válaszbélyeget. Rendelésnél a keretek pontos külméretét kérjük megadni. Minden kaptáron kátránypapír fedél. — Kérjük a pénzt előre beküldeni. Az árak vasúton feladva értendők. Cementes festékkel lemazolva minden kaptár 50 lejjel több.

„LEMNUL“

Faipari Munkások Termelő Szövetkezete — Cluj-Kolozsvár, Str. Anton Pan 8—10 szám.

RAKTÁRON TARTJUK AZ ERDÉLYI RAKODÓ ÉS FEKVŐ VÁNDOR KAPTÁROKAT

Gépen csapozott vályus keret külön is kapható.
Beton műlépprest kicsi és nagysejtrel. Anyarácstól
és műlépet minden méretben raktárról szállítunk.

A kaptárak árát a viszonyoknak megfelelően 30%-al
leszállítottam.

Az erdélyi kaptárak készítéséhez szükséges
képes rajzot kívánatra 10 lej és posta-
bélyeg ellenében megküldöm.

VÁRADY BÉLA

Villanyerőre berendezett kaptárkészítő üzem
Kolozsvár-Cluj, strada Thälman utca 13 szám.

Felelős kiadó: Dr. Szövérdi Ferenc. Ateletere Gratices din Cluj — Nr. ord. Clj, 356 — 3665